

Årsrapport 2024

Innholdsfortegnelse

Del 1 Direktørens beretning	3
Del 2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	7
<i>Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget</i>	7
<i>Utvalgte hovedtall 2024</i>	8
<i>Kulturdirektoratets organisasjon og ledelse</i>	9
<i>Budsjett og regnskapstall 2022-24</i>	10
Del 3 Årets aktiviteter og resultater	11
<i>Mål 1: Et nyskapende, bærekraftig og mangfold kunst- og kulturliv</i>	11
<i>Kulturrådet – Norsk kulturfond</i>	12
<i>Statens kunstnerstipend</i>	13
<i>Fond for lyd og bilde</i>	14
<i>Et bærekraftig kunst- og kulturliv</i>	14
<i>Et mangfoldig kunst- og kulturliv</i>	15
<i>Internasjonalt</i>	16
<i>UNESCO's konvensjoner</i>	18
<i>Nasjonale kulturbygg</i>	19
<i>Beredskap</i>	19
<i>Statstilskudd til navngitte mottakere</i>	21
<i>Nasjonale minoriteter og urfolk</i>	22
<i>Mål 2 God tilgang og økt bruk av kunst og kultur i hele landet</i>	23
<i>Mål 3 God, relevant og tilgjengelig kunnskap om kultursektoren</i>	25
<i>Mål 4 Effektiv og god forvaltning</i>	27
<i>Sekretariatsfunksjoner for Kulturrådet, styret for Fond for lyd og bilde og utvalget for Statens kunstnerstipend</i>	27
<i>Digitale løsninger</i>	28
<i>Forvaltning av søkbare ordninger</i>	29
Del 4 Styring og kontroll i virksomheten	30
<i>Kulturdirektoratets overordnede vurdering av styring og kontroll i virksomheten</i>	30
<i>Personvern</i>	30

<i>Kulturdirektoratet sine medarbeidere</i>	<i>31</i>
<i>Aktivitet- og redegjørelsesplikt</i>	<i>31</i>
<i>Fellesføringer og andre krav</i>	<i>33</i>
Del 5 Vurdering av fremtidsutsikter	39
Del 6 Årsregnskap.....	41

Vedlegg

Årsrapport Kulturrådet
 Årsrapport Fond for lyd og bilde
 Årsrapport Statens kunstnerstipend
 Årsregnskap spillemidler

Del 1 Direktørens beretning

Kulturens rolle når samfunnet blir utfordret

Vi lever i en tid med store utfordringer. Krig i Europa, økonomisk usikkerhet, politisk uro, økt polarisering og klimakrisen preger oss alle. Kunst og kultur er ikke skjermet fra dette. Når samfunnet blir satt på prøve, blir kulturen enda viktigere. Kunst og kultur gir oss et felles språk når vi opplever splittelse, skaper rom for fellesskap og refleksjon når framtiden virker usikker, og bygger motstandskraft i oss – både som enkeltpersoner og som samfunn.

For oss i kultursektoren er kulturens kraft selvsagt. For at flere skal få oppleve verdien av kultur, må vi ha et mangfoldig kulturtilbud over hele landet som er tilgjengelig og relevant.

Denne årsberetningen viser hvordan Kulturdirektoratet, gjennom strategiske prioriteringer og målrettede tiltak, har bidratt til et sterkt, mangfoldig og fremtidsrettet kulturliv – et kulturliv som står støtt, selv når samfunnet blir satt på prøve.

I tildelingsbrevet for 2024 fikk Kulturdirektoratet oppdaterte, overordnede mål og gjennom året har vi jobbet med å levere godt på disse.

Et nyskapende, bærekraftig og mangfoldig kunst- og kulturliv

Styrket innsats for mangfold og inkludering

Som nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren har Kulturdirektoratet i 2024 videreført og forsterket arbeidet for inkludering og representativitet i sektoren. Blant tiltakene var arrangementserien "Møteplass for mangfold", som ble gjennomført i Karasjok, Vadsø, Oslo og Bodø. Disse møteplassene har vært viktige arenaer for dialog mellom kulturaktører, minoritetsmiljøer og myndigheter.

En annen milepæl var kartleggingsprosjektet "Samisk kunst og kultur i norske kulturvirksomheter", som ble utarbeidet i samarbeid med Sametinget og publisert i april. Funnene fra prosjektet danner grunnlaget for videre oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport.

I 2024 ble også to norske kulturuttrykk – bunadbruk og seterkultur – innskrevet på UNESCOs liste over immateriell kulturarv. Dette er en viktig anerkjennelse av norske tradisjoner og vårt arbeid for å verne kulturarven.

Økt fokus på bærekraft i kultursektoren

Som del av arbeidet med bærekraft er det innført en satsing på klima og miljø i kultursektoren. Kulturdirektoratet gjennomførte i 2024 en omfattende kartlegging av klima- og miljøarbeidet i kultursektoren, hvor det kom tydelig frem at engasjementet i sektoren er høyt, men det er behov for økt kunnskap og støtte til omstillingen kultursektoren også må gjennom for å få et mer bærekraftig samfunn. Som en oppfølging har vi utviklet et klima- og

miljøprogram for kultursektoren, som ble lansert i januar 2025. Et av de første tiltakene var etableringen av en bærekraftsansvarlig-stilling for å følge opp satsningen.

Et konkret eksempel er samarbeidet med Arts Council England og Statens Kunstfond i Danmark for å øke bærekraften i internasjonal turnévirkosomhet. Dette har resultert i at flere norske musikk- og scenekunstaktører har fått økt kompetanse og nettverk innen bærekraft og anledning til å prøve ut nye måter å samarbeide internasjonalt på.

Avgjørende bidrag fra de kollegiale organene

Kulturrådet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde bidrar avgjørende til et nyskapende kunst- og kulturliv gjennom sine tildelinger. De kollegiale organene, som Kulturdirektoratet er sekretariat for, har også fortsatt arbeidet med å tydeliggjøre målene om økt bærekraft og redusert klima- og miljøbelastning i kunstnerisk produksjon og formidling. Målet om økt mangfold og representasjon blir adressert gjennom fokus på geografisk fordeling av midlene og å nå nye søkergrupper.

God tilgang og økt bruk av kunst og kultur i hele landet

Bedre innsikt i publikums kulturbruk

I fjor lanserte vi den digitale møteplassen *Kulturanalysen*, årets utgave hadde kulturbruk som tema. Gjennom forskningsprosjektet "Å telje er å velje", utført av Telemarksforskning, har vi fått en grundig kartlegging av publikum og kulturbruk i Norge. Studien viser blant annet at kulturbruk er svært ujevnt fordelt, og at det er en stor andel av befolkningen som sjelden eller aldri deltar i kunst- og kulturopplevelser. Videre viser undersøkelse gjennomført i samarbeid med Ipsos at det er bred støtte til offentlig finansiering av kunst og kultur, og syv av ti ønsker et variert og mangfoldig kulturliv.

Disse innsiktene danner grunnlaget for videre arbeid i 2025 med tiltak som skal styrke publikumsutviklingen i kultursektoren.

Styrking av kulturens rolle i beredskap

Gjennom hele 2024 har vi arbeidet for å synliggjøre kunstens og kulturens betydning i samfunnsberedskapen. I samarbeid med Riksantikvaren har vi bidratt til seminaret "Kulturarven som mål, middel og motstandskraft", hvor vi diskuterte hvordan kulturinstitusjoner kan bidra til å styrke nasjonens motstandsdyktighet i krisetider.

I tillegg har vi vært delaktige i Nordisk-baltisk beredskapskonferanse i Sverige, hvor vi delte norske erfaringer om hvordan kunst- og kultursektoren kan mobiliseres i krisetid.

God, relevant og tilgjengelig kunnskap om kultursektoren

Forbedret kunnskapsgrunnlag om kunstnerøkonomi

I 2024 innledet vi forberedelsene til en ny kunstnerundersøkelse, som skal gi oppdatert innsikt i kunstneres inntekts- og arbeidsvilkår. Samtidig har vi utviklet verktøy for at kunstnerorganisasjoner selv kan kartlegge sine medlemmers økonomiske situasjon på en systematisk måte.

Utvikling av bedre data og statistikk

Vi har videreført samarbeidet med SSB om kulturstatistikk og har lansert en ny dataplattform som gir mer presise analyser av kultursektoren. Dette gir oss bedre beslutningsgrunnlag for forvaltning av tilskudd og utforming av politikk.

Effektiv og god forvaltning

Digitalisering og modernisering av søknadsprosesser

En av de største forbedringene i 2024 har vært implementeringen av et nytt søknads- og tilskuddsforvaltningssystem, som har gjort det enklere og mer effektivt for søkere å få støtte. Flere av tilskuddsordningene er allerede integrert i systemet, og brukertilbakemeldingene er svært positive.

Forenkling av nettsider og kommunikasjon

For å gjøre det lettere for kunstnere og kulturaktører å finne relevant informasjon, har vi utviklet nye nettsider som skal lanseres i 2025. De nye sidene gi en mer intuitiv og brukervennlig opplevelse for våre målgrupper.

Kunst og kultur i en urolig verden

I fjor lanserte Kulturdirektoratet en ny strategi med visjonen om *et samfunn rikt på kunst og kultur*. Når samfunnet har vært preget av global uro, som også har rammet kultursektoren i Europa og internasjonalt, har det vært spesielt viktig å sikre stabilitet og forutsigbarhet i tilskuddsforvaltningen. Vi tror på kunstens egenverdi og selvråderett. Derfor legger vi til rette for faglige vurderinger og tilskuddsordninger, uten påtrykk eller styring. Samtidig synliggjør vi at kunst og kultur er en integrert del av samfunnet.

Et av disse samfunnsområdene er totalberedskapen. Den stadig pågående krigen i Ukraina har ført til en ny gjennomgang av totalberedskapen i Norge. Kulturdirektoratet avga høringsvar på Totalberedskapskommisjonen rapport «Nå er det alvor» hvor vi understreket at kultur bygger motstandskraft i befolkningen.

Kulturinstitusjoner er med å skape tilhørighet, fremmer kreativitet, bidrar til å forstå fortiden vår og ivaretar den kollektive hukommelsen og identitet som ligger i kulturarven.

I Stortingets totalberedskapsmelding, som kom like over nyttår, var kunst og kultur anerkjent som beskyttelsestiltak og forutsetning for motstandskraft.

Tilgang til uavhengige medier, kunst- og kulturuttrykk, idrett- og fritidsaktiviteter kan gi mening i vanskelige tider og en følelse av tilhørighet, identitet og håp. En godt opplyst befolkning, med god tilgang på kunnskap om og forankring i egen kulturell identitet, vil ha bedre muligheter til å ta gode valg for seg selv og sitt nærsamfunn i en krisetid. Dette kan være avgjørende for hvordan nasjonen som helhet står gjennom en krise.

Det siste året har vi blitt enda mer bevisste på at et samfunn rikt på kunst og kultur ikke kommer av seg selv, men er noe vi må kjempe for. Derfor skal Kulturdirektoratet fortsette å bidra til et sterkt, mangfoldig og fremtidsrettet kulturliv som står støtt - også i utfordrende tider.

Kristin Danielsen

direktør Kulturdirektoratet

Del 2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Kulturdirektoratet er en statlig virksomhet underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet med hele landet som virkeområde. Kulturdirektoratet skal stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og å bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. Gjennom tilskuddsforvaltning, rådgivning og utviklingsarbeid har Kulturdirektoratet et helhetlig blikk på kunst- og kultursektoren i hele landet.

Visjonen til Kulturdirektoratet er *Et samfunn rikt på kunst og kultur*. Det overordnede målet er å stimulere det mangfoldige kunst- og kulturuttrykket i samtiden og bidra til at kunst og kultur blir skapt, tatt vare på, dokumentert og gjort tilgjengelig for flest mulig.

Kulturdirektoratet er sekretariat for de kollegiale uavhengige organene Kulturnrådet, Fond for lyd og bilde og Statens kunstnerstipend. I tillegg forvalter Kulturdirektoratet tilskudd til blant annet museer, amatørteaterformål, kunst- og kulturinstitusjoner og nasjonale minoriteter og har oppgaver knyttet til museumsutvikling og internasjonalt kultursamarbeid. Virksomheten er nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren. Kulturdirektoratet skal gjennom sin rolle som kunnskapsprodusent bidra til å gi departementet et godt faglig grunnlag for kulturpolitiske beslutninger. Kulturdirektoratets internasjonale arbeid skal bidra til å styrke kunstnerisk frihet og ytringsfrihet og legge grunnlag for at aktører fra Norge benytter internasjonale muligheter. I tillegg har Kulturdirektoratet særskilte oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet for å bidra til et bærekraftig kunst- og kulturliv.

Denne årsrapporten dekker helheten i Kulturdirektoratets virksomhet, inkludert Kulturnrådet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde. Den har et særlig fokus på virksomheten Kulturdirektoratet. Aktiviteten til de tre kollegiale organene utdypes i egne rapporter (vedlegg).

Utvalgte hovedtall 2024

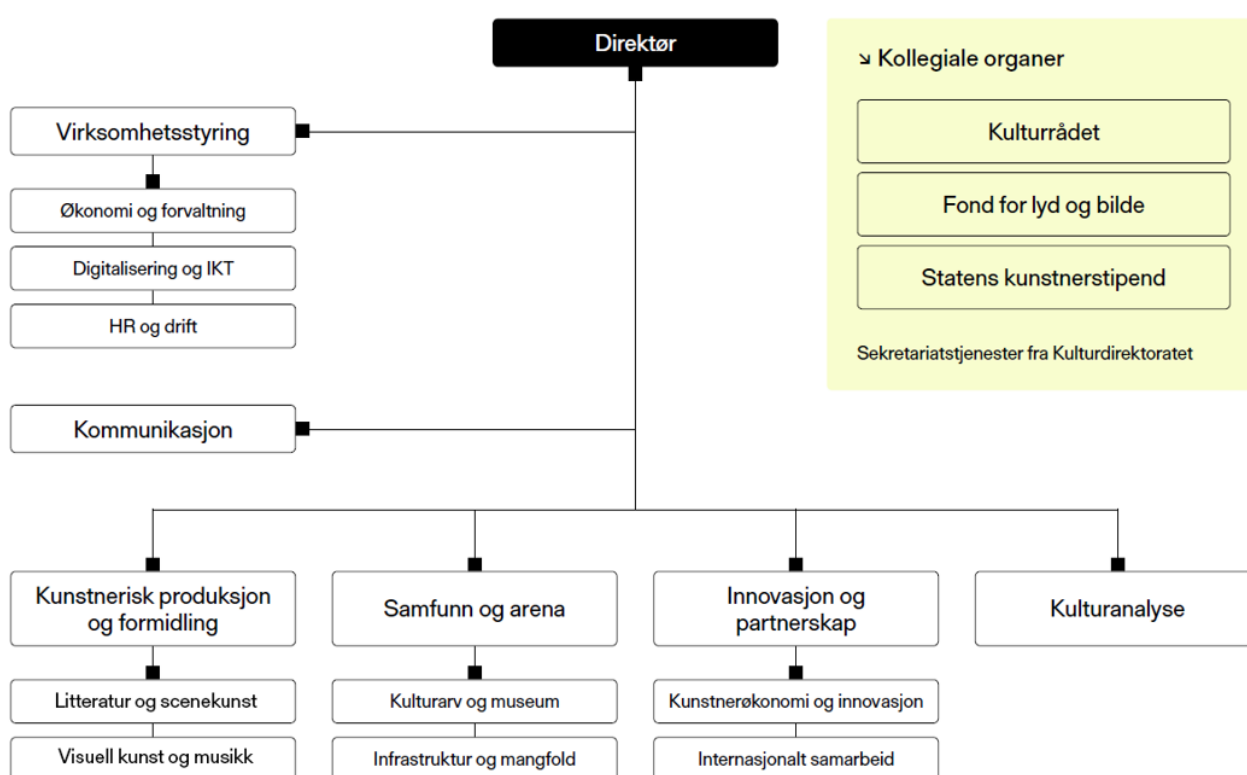
Tabell 1: Nøkkeltall 2022-2024, stipend og tilskudd

Formålene	Antall tildelinger			Beløp tildelt		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Fond for lyd og bilde	544	577	641	50 557 760	50 743 416	53 558 250
Stimuleringsmidler, Fond for lyd og bilde	500	-	-	39 442 000		
Norsk-Islandsk kultursamarbeid	15	11	14	1 795 000	1 845 219	1 960 000
Norsk kulturfond	3 495	3 880	3 785	871 713 415	947 127 228	1 019 247 030
Stimuleringsmidler, Norsk kulturfond	410	-	-	59 378 450		
Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier mm	54	54	55	274 060 000	291 511 000	310 955 000
Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentere mm	78	80	80	331 355 000	359 063 000	376 535 000
Kulturell og kreativ næring	37	-	-	14 825 000	-	-
Kompansasjonsordning	120	-	-	56 961 047	-	-
Stimuleringsordning ifm. Covid-19	357	-	-	17 844 062	-	-
Forsikringsordning innlånt kunst	2	5	2	2 567 702	4 678 164	3 187 881
Vederlagsordninger mv.	-	-	27	-	-	8 999 991
Nasjonale minoriteter	34	28	49	8 197 000	8 122 000	9 557 920
Kvensk språk og kultur	-	44	71	-	9 819 400	15 664 400
Kollektiv oppreisning til romanifolket/taterne	28	63	87	3 035 650	7 582 092	6 029 200
Statsstipend	-	-	-	7 160 589	6 812 389	5 390 585
Garantiinntekter, stipend	-	-	-	157 556 884	166 515 161	175 882 065
Kunstnerstipend, arbeidsstipend	-	-	-	269 362 597	277 836 907	295 310 137
Stimuleringsmidler, Statens kunstnerstipend	-	-	-	33 154 044	-	-
Totalsum	5 674	4 742	4 811	2 198 966 200	2 131 655 977	2 282 277 459

Nøkkeltall for 2022-2024 er basert på informasjon fra økonomi- og saksbehandlersystemene til Kulturdirektoratet. Formålet med nøkkeltall er å vise økonomisk størrelse på tilskudd og stipend det aktuelle året, med kostnader til drift holdt utenfor. Enhetene er Kulturdirektoratet, Fond for lyd og bilde, Statens kunstnerstipend og Norsk kulturfond. «Tildelt beløp» er tildelt for det aktuelle året. «Antall tildelinger» er antall ulike prosjekt som får tildelt midler i det aktuelle året. Et flerårig prosjekt har ett vedtak, men tildelinger i flere av prosjektets leveår. Prosjekt som får trukket vedtaksbeløpet tilbake, telles fortsatt med i antallet tildelinger. Statens kunstnerstipend og Statsstipend er stipend til person og er derfor ikke inkludert i antall tildelinger. For "Kollektiv oppreisning for romanifolket/tatere" er tall for 2022 og 2023 justert fra tidligere årsrapporter i tråd med definisjoner ovenfor. Tall i andre deler av årsrapporten, kan inkludere andre utgifter og interne fondsoverføringer. Derfor vil enkelt tall være ulike.

Kulturdirektoratets organisasjon og ledelse

Kulturdirektoratet har hovedkontor i Oslo, med kontorer i Trondheim og Bodø. Virksomheten hadde 135 ansatte ved utgangen av 2024, hvorav 133 var faste ansatte. Direktør er Kristin Danielsen. De tre kollegiale organene er selvstendige enheter. Kulturrådet oppnevnes av Kongen etter tilråding fra Kultur- og likestillingsdepartementet. Utvalget for Statens kunstnerstipend, og styret til Fond for lyd og bilde oppnevnes av Kultur- og likestillingsdepartementet.

Figur 1. Organisasjonskart

Budsjett og regnskapstall 2022-24

Tabell 2: Budsjett og regnskapstall 2022-2024 (alle beløp i tusen kroner)

	2022	2023	2024
Tildelt under post 51 Fond for lyd og bilde	47 670	50 128	52 240
Regnskap post 51 Fond for lyd og bilde per 31.12	47 670	50 128	52 240
Utnyttelsesgrad post 51 Fond for lyd og bilde	100 %	100 %	100 %
Tildelt under post 55 Norsk kulturfond	909 771	956 922	1 003 160
Regnskap post 55 Norsk kulturfond 31.12	909 771	956 922	1 003 160
Utnyttelsesgrad post 55 Norsk kulturfond	100 %	100 %	100 %
Tildelt under Statens kunstnerstipend post 71, 72 og 73	454 796	465 577	498 227
Regnskap Statens kunstnerstipend post 71, 72 og 73	434 090	451 214	476 641
Utnyttelsesgrad post 71, 72 og 73 Statens kunstnerstipend	95,40 %	96,92 %	95,67 %
Tildelt under post 74, 75	607 210	652 464	689 450
Regnskap post 74, 75	607 210	652 419	698 450
Utnyttelsesgrad post 74, 75	100 %	100 %	100 %
Antall ansatte (hele tall)	146	137	141
Antall avtalte årsverk (hele tall)	143	133	139
Utførte årsverk (hele tall)	131	122	124
Samlet tildeling post 01-99	3 039 870	2 504 146	2 538 266
Driftsutgifter	236 048	215 313	236 899
Utnyttelsesgrad post 01-29	95,96 %	92,55 %	94,26 %
Lønnsandel av driftsutgifter	52,48 %	59,49 %	56,08 %
Lønnsutgifter	123 874	128 088	132 848
Lønnsutgifter per årsverk	946	1 047	1 063

Del 3 Årets aktiviteter og resultater

Målrapportering 2024

Denne delen inneholder en gjennomgang av måloppnåelse for de fire målene Kultur- og likestillingsdepartementet ga Kulturdirektoratet i 2024.

Mål 1: Et nyskapende, bærekraftig og mangfold kunst- og kulturliv

Samlet vurdering

De tre kollegiale organene Kulturrådet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde bidrar avgjørende til et nyskapende kunst- og kulturliv gjennom sine tildelinger. De kollegiale organene har også fortsatt arbeidet med å tydeliggjøre målene om økt bærekraft og redusert klima- og miljøbelastning i kunstnerisk produksjon og formidling. Målet om økt mangfold og representasjon blir adressert gjennom fokus på geografisk fordeling av midlene og å nå nye søkergrupper.

Kulturdirektoratet ferdigstilte sin kartlegging av status for klima- og miljøarbeidet i sektoren og fortsetter kunnskapstilfanget gjennom oppfølgende målinger av utslipp og effekter. Direktoratet har utviklet et klima- og miljøprogram for kultursektoren og har ansatt en bærekraftsansvarlig for klima og miljø.

Kulturdirektoratet er nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren. Arbeidet følger en egen mangfoldsplan med ulike tiltak for samarbeid, mobilisering, kompetansedeling og handling med mål om styrket mangfold, inkludering og deltakelse i kunst- og kultursektoren. Et eget kunnskapsprosjekt er gjennomført for å kartlegge arbeidet med samisk kunst og kultur i kulturvirksomhetene i Norge.

Måloppnåelsen for virksomhetens samlede bidrag til et nyskapende, bærekraftig og mangfoldig kunst- og kulturliv vurderes som god til tross for at økt mangfold i søkermassen ikke er dokumentert i rapport om søkerutviklingen og klima- og miljøutfordringer kun delvis er reflektert i søknader og rapporter.

Tabell 3: Søknader og tildelinger 2022-2024

Enhet	Antall søknader			Antall tildelinger			Tildelingsprosent			Beløp søkt			Beløp vedtatt		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Fond for lyd og bilde	3 341	3558	4038	1032	577	639	31.0%	16.2%	15.8%	333.0	363.7	406.4	90,6	50.8	54.0
Kulturdirektoratet	1 708	241	255	597	124	130	34.9 %	51.5%	51.0%	902.3	78.6	73.0	264.1	35.7	34.8
Norsk kulturfond	7 138	9148	8773	3 409	3680	3035	48.0%	40.2%	34.6%	3 162	2778.0	3107.2	898.0	1004.5	858.3
Statens kunstnerstipend	9 123	11053	12237	1 121	1008	1003	12.0 %	9.1%	8.2%						
Innkjøpsordningene for litteratur*	1209	1197	1199	619	662	682	51.0%	55.3%	56.9%						

Beløp i mill. kroner. Tallgrunnlag er basert på informasjon fra saksbehandlingssystemene. Tabellen er periodisert etter året det gjøres vedtak på en søknad. "Antall søknader" er antallet søknader på behandlet i vedtaksmøter. "Søknadsum" er beløpet som er blitt søkt om i disse søknadene. "Antall vedtak" er antall innvilgede søknader i vedtaksmøter. "Vedtatt sum" er beløpet vedtatt bevilget til disse søknadene. Tidligere årsrapporter legger andre definisjoner og periodiseringer til grunn og det vil derfor være noen endringer fra tidligere årsrapporter. Statens kunstnerstipend opererer ikke med søknadssum siden satsene for arbeidsstipendene reguleres av Stortinget for hvert år. Satsene for innkjøpsordningene er også satt, og operer derfor heller ikke med søknadssum. Trukkede søknader inkluderes ikke i tallgrunnlaget.

*For innkjøpsordningene gjelder tallene for antall titler til behandling, innkjøpte titler og innkjøpsprosent, per 05.02.2024.

Kulturrådet – Norsk kulturfond

Kulturdirektoratet er sekretariat for Kulturrådet. Kulturrådets hovedoppgave er å forvalte Norsk kulturfond og andre statlige tilskudd, og å være rådgivende organ for staten i kulturspørsmål. Norsk kulturfond hadde i 2024 en tildelt budsjetttramme på 1 003,2 mill. kroner. I tillegg har rådet forvaltet 7 mill. kroner i spillemidler.

I 2024 har Kulturrådet behandlet 8 692 søknader og av disse vedtatt 3 049 bevilgninger. Det ble i tillegg påmeldt 1199 titler til innkjøpsordningene for litteratur, og av disse ble 682 innkjøpt. Etter noen år med betydelige økninger gikk totalt søknadstall i 2024 noe ned. Hovedforklaringen på nedgangen er at ordningen for innkjøp av bøker til skolebibliotek ble utlyst i 2023, men ikke i 2024. Ser man bort fra denne ene ordningen, har søknadstallet ellers holdt seg jevnt økende på alle fagområder, men med en utflating i forhold til de siste årenes økning.

Gjennom en strategisk satsning på økt mangfold i søkermassen jobber Kulturrådet aktivt for å øke antallet nye søkere til tilskuddsordningene. Rådet opplever samtidig en økende utfordring med å balansere budsjetttrammene slik at man kan ta hensyn til nye aktører, utvikling, langsiktighet og kunstnerøkonomi. Pris- og lønnsvekst i samfunnet generelt bidrar også til et økt press på tilskuddsordningene.

Tildelingsprosenten i forhold til antall søknader har gått ned fra 40 % i 2023 til 35 % i 2024. Samlet søknadssum har økt med over 300 mill. kroner fra 2023 til 2024, en økning på over 12 %. Dermed har også prosentforholdet mellom tildelingssum (budsjettramme) og søknadssum gått ned fra 37 % til 26 %.

Oppfølging av rapporten Sannhet og forsoning – grunnlag for et oppgjør med fornorskingspolitikk og urett mot samer, kvener/norskfinner og skogfinner har stått sentralt for Kulturrådets arbeid i 2024. Rådet har framhevet kunstens og kulturens betydning i et forsoningsarbeid framover, og gjennom samtlige av rådets tilskuddsordninger har det blitt viet særskilt oppmerksomhet til de berørte gruppene i rapporten. Det er initiert dialog med Sametinget, Sámi Dáiddárráđđi, Norske kveners forbund og relevante kunstner- og bransjeorganisasjoner, og rådet har samarbeidet med Sametinget om utforming av en mulig innkjøpsordning for litteratur på samiske språk.

Kulturrådets strategi vektlegger at produksjon, distribusjon og formidling av kunst og kultur skal bidra til økt bærekraft i samfunnet. Samarbeidsprosjektet med Arts Council England og Statens kunsthåndverk i Danmark for å øke bærekraften i internasjonal turnévirkingsomhet har fortsatt i 2024, og aktører som søker virksomhetstilskudd fra Kulturrådet har vært oppfordret til å redusere klima- og miljøbelastning.

Se vedlagt årsrapport for Kulturrådet for mer detaljer om aktiviteter og resultater for Kulturrådet.

Statens kunstnerstipend

Statens kunstnerstipend hadde i 2024 en budsjettramme på 491,7 mill. kroner. Styrkingen av ordningen i 2024 innebar bl.a. opprettelse av 44 nye stipendhjemler og at stipendsatsene ble økt.

Utvalget tildelte 1 003 nye stipender, med en samlet tildelingsrate på 8 %. Dette inkluderte 601 engangsutbetalinger og 402 flerårige stipender, noe som bidro til at det totalt var 1 791 aktive stipender i løpet av året. Antall søknader nådde rekordhøyde 12 237, en økning på 11 % fra 2023. Av de 5 039 individuelle søkerne var det en betydelig vekst i antall førstegangssøkere, og stipendordningene for nyutdannede kunstnere og yngre kunstnere fortsatte å tiltrekke seg et høyt antall søknader.

Statsstipendordningen

Søknadene til statsstipend for 2024 ble behandlet i 2023. Kulturdirektoratet mottok 19 søknader, hvorav én kom fra en førstegangssøker. Søknadsbunken preges av faglitterære forfattere, historikere og kunstnere. Flere kandidater arbeider tverrfaglig med forskningsformidling og dokumentasjonsarbeid.

Se vedlagt årsrapport for Statens kunstnerstipend for mer detaljer om aktiviteter og resultater for stipender og garantiinntekter.

Fond for lyd og bilde

Fond for lyd og bilde (FLB) hadde i 2024 en budsjetttramme på 52,2 mill. kroner, fordelt på 10 ulike tilskuddsordninger innen musikk, film, scenekunst og billedkunst. Den totale tildelte summen inkluderte også tilbakeførte midler fra tidligere år.

Styret for FLB behandlet 4 032 søknader i 2024, en økning på 13,5 % fra året før. Det samlede søknadsbeløpet steg med 11,2 % til 405,4 mill. kroner. Styret vedtok 639 bevilgninger, som utgjorde en økning på 62 tildelinger sammenlignet med 2023. Til tross for økningen i både budsjettet og antall bevilgninger, er tildelingsprosenten fortsatt 16 %. Styret vurderer at den lave tildelingsraten er spesielt utfordrende med tanke på fondets rolle som en kollektiv kompensasjonsordning.

Det økende søknadsvolumet og et stramt driftsbudsjett medførte at styret i 2024 reduserte antallet medlemmer i fagutvalgene. Styret har opprettet et arbeidsutvalg som ser på muligheter for forenklinger og omstrukturering av fondets innretning. Prosessen, som skal være ferdigstilt i løpet av 2025, har som mål å sikre en mer bærekraftig og effektiv ressursforvaltning.

Mangfold og representasjon fortsatte å være prioriterte områder i FLB sitt arbeid. Basert på anbefalinger fra tidligere arbeidsgrupper ble det gjennomført tiltak for å styrke underrepresenterte gruppers tilgang til midler. Samtidig ble geografisk fordeling av støtte vektlagt for å sikre bred representasjon. FLB arbeidet også med å øke treffsikkerheten i tildelingene, blant annet gjennom tydeligere kommunikasjon og mer presis kategorisering av søknader.

I 2024 reviderte Kultur- og likestillingsdepartementet forskriften for FLB, med virkning fra 2025. Endringene gir styret økt fleksibilitet i forvaltningen av midlene, med muligheter til å justere revisjonsgrenser og utbetalingsrater.

Se vedlagt årsrapport Fond for lyd og bilde for mer detaljer om aktiviteter og resultater for fondet.

Et bærekraftig kunst- og kulturliv

I starten av 2024 kartla Kulturdirektoratet status for klima- og miljøarbeidet hos aktører som mottar statlig støtte gjennom ordningene som Kulturdirektoratet forvalter. Denne kunnskapen har gitt oss viktig innsikt for det videre arbeidet med bærekraft. Nærmere 70 % oppga at de burde gjøre mer for å redusere avtrykket sitt. Like mange mente at myndighetene burde ta en pådriverrolle i arbeidet.

I supplerende tildelingsbrev til Kulturdirektoratet i mai 2024, fikk vi i oppdrag å dele kunnskap og iverksette tiltak som kan bistå sektor i grønn omstilling. Kulturdirektoratet ansatte i desember 2024 en bærekraftsansvarlig for klima og miljø.

Kulturdirektoratet utviklet høsten 2024 et klima- og miljøprogram for kultursektoren i samarbeid med aktører i kultursektoren, samt Kulturtanken og Norsk Filminstitutt. Programmet inneholder en rekke tiltak, hvorav fem er prioriterte for oppstart i 2025.

Tiltakene er delt inn i kategoriene kunnskap og kompetanseheving og tilskudd/innovasjonsmidler.

Kulturdirektoratet har etablert dialog med Kulturrådet, styret for Fond for lyd og bilde og utvalget for Statens kunstnerstipend om bærekraft for å starte arbeidet med å sikre at klima- og miljøutfordringer skal være reflektert i søknader og rapporter. Utarbeidelse av standardiserte krav til søkere til statlige støtteordninger er prioritert tiltak fremover. Arbeid med å videreutvikle krav til institusjonenes rapportering med hensyn til klima- og miljøutfordringer er også igangsatt og vil bli gjenstand for videre vurdering i 2025.

Et mangfoldig kunst- og kulturliv

Kulturdirektoratet har, gjennom rollen som nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren, et særskilt ansvar for å stimulere til inkludering og representativitet, til mangfold blant publikum, mangfold i uttrykksformer og mangfold i deltakelse.

Kulturdirektoratet har hatt god måloppnåelse i arbeidet med å bygge kunnskap og mobilisere til handling for mer mangfold, inkludering og deltakelse i kunst- og kultursektoren i 2024. Erfaring viser at strukturelt, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid leder til endring. Ny kunnskap og data er utviklet og delt med sektor, nye kompetanseverktøy er utviklet, og samarbeid med virksomheter, kompetanse- og interesseorganisasjoner som representerer samfunnsgrupper særlig utsatt for diskriminering, er styrket.

Arbeidet følger en egen mangfoldsplan med ulike tiltak gjennomført i virksomheten og i samarbeid med kultursektor, blant annet arrangement-serien «Møteplass for mangfold», som er gjennomført i Karasjok, Vadsø, Oslo og Bodø. Møteplassene har skapt muligheter for kunnskaps-, kompetanse- og erfaringsdeling.

Kunnskapsprosjektet «Kartlegging av arbeid med samisk kunst og kultur i kulturvirksomheter i Norge» ble bestilt av Kulturdirektoratet og gjennomført av Proba Samfunnsanalyse. Funnene ble presentert i samarbeid med Sametinget i april 2024. Denne rapporten, samt satsing på dialogmøter med kvenske og norskfinske kunst- og kulturaktører i Vadsø, er del av bidraget til forsoning som oppfølging av sannhetskommisjonens rapport om fornorsking og urett mot samer, kvener/norskfinner og skogfinner. Ny kunnskap og kompetanse sørger for styrket samarbeid med Sametinget, og god videre oppfølging av forsoningsarbeidet.

FNs tiår for mennesker av afrikansk opprinnelse (2015-2024) ble markert med redaksjonelt innhold og et arrangement. Markeringen synliggjorde norskafricanernes bidrag til kunst- og kulturlivet, og diskuterte utfordringer.

Kulturdirektoratet har etablert samarbeid med Norsk filminstitutt og Kulturtanken med mål om felles utvikling av effektmål innen mangfoldsarbeid.

Kulturdirektoratets erfaringer og mangfoldskompetanse etterspørres, og direktoratet har holdt mangfoldsinlegg på 15 arenaer nasjonalt, nordisk og internasjonalt, samt tatt imot besøkende virksomheter. Vi opplever at oppdraget er godt kjent i sektor.

Internasjonalt

Kulturdirektoratet har i 2024 hatt god måloppnåelse i arbeid med å styrke norske kulturaktørers internasjonale muligheter gjennom Kreativt Europa, EØS-programmet på kultur, Norsk-islandsk kultursamarbeid og i formidling av nordiske tilskuddsordninger. Kulturdirektoratet har bidratt i Kultur- og likestillingsdepartementets gjennomgang av virkemiddelapparatet og de internasjonale virkemidlene. Kulturdirektoratets har bistått departementet i oppfølgingen av UNESCOs 2005-konvensjon om å verne og fremme et mangfold av kulturuttrykk.

EØS-midlene på kultur

Kulturprogrammene under EØS-midlene gir europeiske samarbeidsmuligheter for norske kulturaktører i de åtte EØS-landene Bulgaria, Tsjekkia, Slovakia, Polen, Portugal, Litauen, Latvia og Romania. Kulturdirektoratet har i 2024 avsluttet sin rolle som kontaktpunkt for norske aktører og EØS-prosjektpartnere for inneværende EØS-periode. Antall norske partnere i perioden har vært 262, et antall som vurderes som en svært god måloppnåelse. Ordinære prosjekter ble avsluttet 30. april 2024. Kulturdirektoratet har vært aktivt involvert i innspill og faglige vurderinger i forbindelse med utforming av nytt EØS-kulturprogram. Gjennom høsten har Kulturdirektoratet initiert og gjennomført fire av i alt syv bilaterale utvekslingsprosjekter med søsterorganisasjoner og armlengdesorganer i EØS-landene. Utvekslingene har involvert medarbeidere i alle direktoratets seksjoner og kontorer. Dette arbeidet har bidratt til kompetanseheving på det internasjonale feltet i egen organisasjon, god forberedelse av ny EØS-periode og styrket kommunikasjon mellom landene i EØS-samarbeidet. Kulturdirektoratet har også bidratt til en større avslutningskonferanse for kulturprogrammet i Oslo for alle deltagende EØS-land. Det er gjennomført en spørreundersøkelse blant norske partnere i EØS kulturprogrammer for å innhente resultater og erfaringer prosjektpartnere fra hele landet. Denne undersøkelsen følges opp i 2025, og resultatene legges til grunn i utvikling av kulturdirektoratets rolle som kontaktpunkt i ny EØS-mekanisme.

Kreativt Europa

Kulturdirektoratet har ansvar for å lede og koordinere den norske desken for EUs kulturprogram under Kreativt Europa. Programmet har betydning for den norske kultursektorens internasjonale muligheter, og selve veilednings- og søknadsprosessen gir aktørene betydelig verdi og kapasitetsbygging. Kulturdirektoratet har i hovedsak informert om programmet gjennom informasjonsmøter, regionale møter og temamøter. Vi har i 2024 arrangert tre regionale møter i tett samarbeid med Vestland, Østfold og Innlandet fylkeskommuner. Flere av aktørene er nå i søknadsprosesser. I arbeidet med å nå nye grupper er det også samarbeidet med bl.a. Innovasjon Norge, Barentssekretariatet og Museumskonferansen. For øvrig har scenekunstheltet og museumssektoren hatt særlig fokus i 2024. Til sammen har desken gjennomført rundt 260 veiledningsøker, en oppgang

på 30 fra 2024. Norge deltok i 79 søknader til samarbeidsprosjekter, en økning fra 73 i 2023. Flere norske søkere mottok støtte for reise- og residensprogrammer fra Culture Moves Europe-initiativet. Kulturdesken har i 2024 også bidratt med innspill til departementets deltakelse i styringskomitemøter for Kreativt Europa.

Norsk-islandsk kultursamarbeid

Norsk-islandsk kultursamarbeid skal bidra til et mangfoldig kultursamarbeid mellom Norge og Island og avsetningen har eksistert i 30 år. Midlene forvaltes av Kulturdirektoratet, og disponeres i samarbeid med det islandske kulturdepartementet. I 2024 ble beslutningsmøte avholdt i Reykjavik på Island. Det kom inn til sammen 40 søknader og det ble gitt tilskudd til 14 prosjekter innen sjangrene musikk, scenekunst, visuell kunst, litteratur og tverrfaglige tiltak. Avsetningen var på 1,96 mill. kroner, mens samlet søknadssum var 5,84 mill. kroner. Arbeidet med å synliggjøre ordningen og betydningen av tilskuddene vil bli fulgt opp i 2025.

Kulturdirektoratet Norden

Kulturdirektoratet Norden skal bidra til å gjøre muligheter for nordisk samarbeid bedre kjent hos norske kulturaktører. Gjennom god kunnskap og tettere relasjoner til nordiske aktører har Kulturdirektoratet i 2024 bidratt til å synliggjøre nordisk tekning, modeller og initiativ og delt relevant kunnskap og rapporter om verdien av nordisk kultursamarbeid. I 2024 publiserte direktoratet en egen nettside med informasjon om nordiske tilskuddsordninger og det ble gjennomført informasjons- og veiledningsmøter til sektor. Samarbeid med nordiske kulturinstitusjonene, søsterorganisasjoner og bilaterale fond og stiftelser i Norden ble styrket gjennom gjensidige besøk og kompetanseutveksling. Kulturdirektoratet har hatt aktiv tilstedeværelse på sentrale nordiske konferanser og arenaer der kunstens og kulturens betydning for ytringsfrihet, beredskap og mangfold har vært tema. Høsten 2024 arrangerte Kulturdirektoratet Norden et digitalt seminar i samarbeid med Nordisk ministerråd og Kulturanalys Norden der rapporten «Kultursamarbeten och nordisk bidragsgivning» ble presentert. Kunstnere og aktører med praktisk erfaring fra nordisk kultursamarbeid delte innsikt og perspektiver. Det nordiske samarbeidet fremstår mer aktuelt enn på lenge og i 2025 planlegges flere aktiviteter og seminarer som gir kunnskap om og løfter frem merverdien av nordisk kultursamarbeid for norske sektor.

Kunstnerisk frihet og ytringsfrihet

Kulturdirektoratets internasjonale arbeid skal bidra til å styrke kunstnerisk frihet og ytringsfrihet. Betydningen av et fritt ytringsrom for kunstnere er satt på agendaen i møter med organisasjoner og forvaltningsnivåer, og et økende utfordringsbilde er belyst av Kulturdirektoratet i flere offentlige paneler og konferanser nasjonalt og internasjonalt blant annet under Safemuse Fri Kunst i Oslo, ICORN General Assembly i København og Bodø 2024 - Arts of Democracy Week i Bodø. Kulturdirektoratets direktør har også i 2024 hatt ledervervet for IFACCA - International Federation of Arts Councils and Cultural Agencies. Direktørs verv har i 2024 også vært en viktig plattform for å fremme kunstnerisk frihet og ytringsfrihet. I 2024 har Kulturdirektoratet deltatt i to globalt sammensatte IFACCA-

arbeidsgrupper for henholdsvis urfolk og kunnskapssystemer. Dette arbeidet fortsetter inn i 2025 og bidrar bl.a. til agenda for IFACCAs verdensmøte i Seoul i 2025.

UNESCO's konvensjoner

Opprettelse av UNESCO-team i Kulturdirektoratet

Kulturdirektoratets oppgaver tilknyttet UNESCO er mangfoldige med sine ulike utgangspunkt. Det er likevel en del likheter og det vil styrke Kulturdirektoratets arbeid å ta ut synergier der det er mulig samt sikre en helhetlig tilnærming til arbeidet. Kulturdirektoratet etablerte i 2024 et eget UNESCO-team som ledd i arbeidet med å bygge intern kompetanse og styrke koordineringen av konvensjonsarbeid internt i organisasjonen. Dette har ledet til økt samarbeid og tydeligere koordinering, i tillegg er den interne kompetansen på UNESCO-feltet blitt styrket.

I 2024 ble det også innledet et sterkere samarbeid med Riksantikvaren om oppfølgingen av UNESCO-konvensjoner, der blant annet diskusjoner om kulturens rolle i beredskapsarbeid er blitt løftet.

UNESCOs 1970-konvensjon om tiltak for å forby og forhindre ulovlig import og eksport av kulturgjenstander og ulovlig overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander

I arbeidet med 1970-konvensjonen innhenter Kulturdirektoratet årlig informasjon fra eksterne aktører til den periodiske rapporten, og vi har deltatt digitalt på komitémøtene og informasjonsmøte om The Virtual Museum of Stolen Cultural Objects. Videre har vi bidratt med innspill til det foreløpige rammeverket og endringsteorien, og deltatt på oppfølgingsmøte med UNESCO-sekretariatet.

UNESCOs 2005-konvensjon om å verne og fremme et mangfold av kulturuttrykk

Kulturdirektoratet bistø Kultur- og likestillingsdepartementet i arbeidet med Norges fjerde periodiske rapport om implementeringen av UNESCOs 2005-konvensjon.

Kulturdirektoratet bistår også departementet i forberedelsen og deltakelse i konvensjonens styrende organer. I 2024 deltok direktoratet i den norske delegasjonen til konvensjonens mellomstatlige komitémøte. Kulturdirektoratet bidro også i forberedelse, innspill og utforming av Norges fjerde periodiske rapport. Som ledd i å involvere sivilsamfunnet i arbeidet med rapporten, inviterte direktoratet ni relevante organisasjoner til å gi innspill om konkrete tiltak og initiativer som bidrar til å nå mål i konvensjonen og for første gang ble to innspill fra sivilsamfunnet lagt ved den norske rapporten.

Kulturdirektoratet ønsker å gi økt synlighet og kunnskap om konvensjonens formål og betydning. I jubileumsåret 2025 planlegges flere initiativ for å skape større bevissthet og involvering i sivilsamfunnet og hos aktører som står særlig sentralt i oppfyllingen av Norges forpliktelser.

UNESCO 2003-konvensjonen om vern av den immaterielle kulturarven

Kulturdirektoratet arbeider med implementeringen av konvensjonen i Norge.

Kulturdirektoratet har deltatt på komitémøter og generalforsamling for konvensjonen og som tidligere år har vi understreket viktigheten av å løfte urfolks immaterielle kulturarv

verden over, i tillegg vektlagt sivilsamfunnets sentrale plass i arbeidet med konvensjonen. Det internasjonale samarbeidet mellom ulike aktører er en viktig drivkraft for å øke kunnskap om og respekt for egen og andres kultur, samt bidra til kulturfellesskap over grenser.

I 2024 ble to nye nominasjoner innskrevet på UNESCOs representative liste over menneskehetens immaterielle kulturarv: Den ene var «Bunadbruken i Norge, tradisjonshåndverk og sosial praksis». Den andre var en multinasjonal nominasjon tuftet på et samarbeid mellom Sverige og Norge om seterkultur/fäbodkultur i de to land. Nominasjonen var koordinert av Sverige. Med innskrivingene i 2024 har Norge totalt seks elementer UNESCOs lister og fortegnelse.

Arbeidet med å prioritere samisk immateriell kulturarv og nasjonale minoriteters immaterielle kulturarv fortsetter, jf. Stortingets føringer.

Memory of the world/Norges Dokumentarv

Norges dokumentarv er den norske delen av UNESCOs program for verdens dokumentarv (Memory of the World), som skal synliggjøre og ta vare på viktig kulturarv i form av dokumenter, arkiv, manuskript, foto, film og lyd (Memory of the World). Det er den norske komiteen for verdens dokumentarv som vurderer og avgjør hvilke dokumenter som blir skrevet inn i Norges dokumentarv. I oddetallsår åpnes det for nominasjoner til Verdens dokumentarv og i partallsår som i 2024, er det nominasjoner til Norges dokumentarv.

Komiteen ønsket særlig nominasjoner fra to grupper i 2024: Materiale som kan bidra til synliggjøring av marginaliserte eller usynliggjorte menneske og grupper, spesielt urfolk og minoriteter. I tillegg har det vært et ønske å løfte materiale skapt etter 1950. Syv arkiver ble skrevet inn i Norges dokumentarv i 2024.

Nasjonale kulturbygg

På oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet vurderer Kulturdirektoratet søknadene til departementet tilskuddsordningen for nasjonale kulturbygg kap. 322, post 70.

Kulturdirektoratet vurderer om prosjektenes ambisjoner, omfang og økonomiske rammer er realistiske og står i forhold til prosjektets formål. I vurderingene er det lagt vekt på formål, praktiske løsninger og driftsmodell samt realistiske planer for gjennomføring og finansiering. I tillegg vurderes søknadene ut ifra bærekraftige løsninger og tilgjengelighet. For museumsbygg vurderes i tillegg hvordan prosjektet ivaretar sikring og bevaring.

I 2024 ble 42 søknader vurdert, i dette inngår 12 nye søknader og fem søknader om tilleggsbevilgning fra prosjekt som tidligere har fått innvilget statstilskudd. Det har vært gjennomført befaringer for ni av de nye prosjektene.

Beredskap

Kulturdirektoratet har i 2024 arbeidet for å belyse kulturens betydning innenfor beredskap. Kulturdirektoratet mener Norge trenger en nasjonal plan for kulturberedskap, der vi

anerkjenner kunstens og kulturens evne til å bygge motstandskraft og en plan om hvordan vi beskytter kulturen og tradisjonene våre mot ulike trusler.

Det ble sammen med Riksantikvaren arrangert seminaret om Kulturarven som mål, middel og motstandskraft

Seminarets arrangører, Riksantikvaren og Kulturdirektoratet, spiller en sentral rolle i oppfølgingen av UNESCOs konvensjon om beskyttelse av kulturverdier i tilfelle av væpnet konflikt (1954), med tilleggsprotokoll (1999), og UNESCOs konvensjon om tiltak for å forby og forhindre ulovlig import, eksport og overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander (1970). Konvensjonene har som formål å beskytte kulturarv mot angrep, ødeleggelse, tyveri og ulovlig omsetning – både i krigstid og i fredstid.

Direktoratene er likevel ikke alene om dette ansvaret, da konvensjonene er internasjonale forpliktelser som forplanter seg til både regionalt og lokalt nivå, slik den nasjonale totalberedskapens ansvarsprinsipper for beredskap også gjør. Ved å belyse og diskutere kulturarv både som mål, middel og motstandskraft, håper vi også å kunne belyse og diskutere beredskap fra ulike vinklinger, og med det oppnå seminarets følgende mål:

- Styrke kulturinstitusjonenes forståelse av trusselbilder og erkjennelse av mulige trusler;
- Styrke kulturinstitusjonenes bevissthet om at de har en plass, rolle og ansvar i det totale beredskapsarbeidet;
- Utveksle informasjon og kunnskap om beredskapsløsninger og -behov i kulturinstitusjonene, for med det å få indikasjoner på hvordan vi alle best kan jobbe videre.

Arbeidet med beredskap er i tillegg fulgt opp gjennom deltakelse i:

- Riksantikvarens referansegruppe for Haag-konvensjonen i Norge
- Riksantikvarens tverrsektorielle arbeidsgruppe for Haag-konvensjonen
- *Nordisk-Baltisk beredskapskonferanse, Saltsjöbaden i Sverige.*
Formålet med konferansen *Cultural Heritage and Cultural Resilience – Nordic-Baltic Conference on Civil Preparedness* var å utveksle erfaringer mellom de nordiske og baltiske landene om beredskapsspørsmål i kultursektoren
- *Faro-konferansen i Helsinki.*
Målet med konferansen var å diskutere implementeringen av *Europarådets rammekonvensjon om kulturarvens verdi for samfunnet* (Faro-konvensjonen) basert på erfaringene i Østersjøregionen.

Forsikringstilskudd

Tilskuddet skal sikre at visningsinstitusjoner i Norge kan vise større utstillinger med innlånt kunst m.m fra utlandet. Dette for å ivareta sitt samfunnsoppdrag ovenfor publikum, samt styrke kvaliteten, mangfoldet og omfanget av det kulturelle og kunstneriske tilbudet i Norge.

I 2024 ble det innmeldt tre utstillinger og gjennomført to med forsikringstilskudd. Kulturdirektoratet avgir egen rapportering til KUD på midlene innen 1. mars for fjorårets tilskudd.

Østersjøkomitéen

Østersjøkomitéen, Baltic Region Heritage Committee (BRHC), er et nettverk av kultur- og kulturminneforvaltningen i Østersjøregionen. Komitéen omfatter de nordiske landene, de baltiske landene, Polen og Nord-Tyskland ved Schleswig-Holstein og Mecklenburg Vorpommern. Island og Danmark har i hovedsak vært passive medlemmer. Kulturdirektoratet har i 2024 sammen med Riksantikvaren samkjørt de muntlige rapportene fra Norge. Temaene som har gått igjen på møtene i 2024 er beredskap. Kulturdirektoratet har fått et godt kunnskapsgrunnlag for hvordan beredskap forberedes på nasjonalt nivå i de fleste medlemslandene.

Statstilskudd til navngitte mottakere, kap. 320, 323 og 328

Musikk- og scenekunstinstitusjonene

Kulturdirektoratet har ansvar for kontroll, gjennomgang og vurdering av søknader, rapporter og statistikk fra musikk- og scenekunstinstitusjonenes på kap. 323, post 70. Kulturdirektoratet leverte en faglig vurdering og prioriteringer av musikk- og scenekunstinstitusjonenes budsjettsøknader for 2025 til Kultur- og likestillingsdepartementet. Videre leverte vi en oppsummering av institusjonenes rapporter og statistikk for 2023, samlet og for hver enkelt institusjon.

I mai 2024 publiserte Kulturdirektoratet visualiseringer av nøkkeltall for musikk- og scenekunstinstitusjonene på post 70. Oversikten viste utviklingen de siste fem årene for publikum, aktivitet, barn og unge, økonomi, kjønnsbalanse mv. Høsten 2024 publiserte vi en utvidet musikk- og scenekunststatistikk som også inkluderte 35 musikkfestivaler som mottok en million eller mer i tilskudd fra Kulturrådets musikkfestivalordning. Kulturdirektoratet leverte også tall til SSBs kulturstatistikk.

Andre kulturvirksomheter

Kulturdirektoratet har ansvar for forvaltning av tilskudd på kap. 320, post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m., og post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m. Kontroll, oppfølging og vurderinger ble gjennomført i tråd med tildelingsbrevets krav.

Kulturdirektoratet har levert faglig vurdering av rapportering og statistikk for 2023, med analyser av tendenser på aggregerte nivåer for ulike kategorier av tilskuddsmottakere, samt faglige vurderinger og prioriteringer av virksomhetenes budsjettsøknader for 2025. Med utgangspunkt i informasjonen fra virksomhetene, er det utviklet datarapporter som visualiserer nøkkeltall for den enkelte virksomhet og for ulike grupperinger av tilskuddsmottakere (per post, per fagområder og for ulike virksomhetstyper). Rapportene gjøres tilgjengelig for departementet. En begrenset nøkkeltallsrapport for 2022 ble i 2023

publisert på direktoratets nettsider, men på grunn av svakheter i datagrunnlaget ble det ikke publisert noen nøkkeltallsrapporter for post 74 og 75 i 2024. I 2024 har direktoratet arbeidet videre for å forenkle og bedre kvaliteten i data- og kunnskapsgrunnlag (ref. omtale av arbeid med bedre datainnhenting for institusjonene nedenfor), og nøkkeltallsrapporter for 2024 planlegges publisert sammen med musikk –og scenekunststatistikken i juni 2025.

Museene

Kulturdirektoratet har ansvar for kontroll, gjennomgang og vurdering av museenes rapportering og statistikk på kap. 328, post 70 og 78. Statistikkuttrekk med museumsdata for hele sektoren ble levert til SSBs kulturstatistikk.

Tidligere år har Kulturdirektoratet levert vurderinger av museene i det nasjonale museumsnettverket enkeltvis. For 2024 er vurderingen samlet. Dette gir et helhetlig blikk på institusjonenes utvikling som styrker Kulturdirektoratets rådgivende kapasitet. Samtidig er all rapportering fra hver institusjon gjennomgått, og blikket på enkeltinstitusjonenes utvikling suppleres med digital tilgang til statistikken.

Bedret datainnhenting for institusjonene på kap. 320, 323 og 328

Kultur- og likestillingsdepartementet og Kulturdirektoratet har siden 2022 hatt dialog om utvikling og forbedring av innholdet i budsjett-, regnskaps- og statistikkskjemaene for institusjoner med øremerkede statstilskudd på kap. 320, 323 og 328. Målet er å bedre kvaliteten på datagrunnlaget og å effektivisere rapporteringen for institusjonene. I 2024 har Kulturdirektoratet gjennomført innspillsrunder med tilskuddsmottakere og interesse- og arbeidsgiverorganisasjonene NTO, Norges museumsforbund, Spekter og Virke. Vi har utarbeidet endringsforslag i samråd med departementet. Endringene i skjemaene er planlagt implementert i 2025.

Museumskonferanse 2024

Høsten 2024 arrangerte Kulturdirektoratet den årlige museumskonferansen i Bodø. Konferansen dreide seg om hvordan museene kan bidra i arbeidet med å skape trygge og inkluderende fellesskap og lokalsamfunn. Målet med konferansen var å inspirere og utfordre museene til å ta en aktiv rolle i sine lokalsamfunn ved å dele erfaringer og diskutere videre arbeid. Denne årlige møteplassen gir sektoren mulighet til å diskutere aktuelle problemstillinger og bidrar også til kunnskapsbygging i Kulturdirektoratet. Konferansen blir fulgt opp med en skriftlig rapport og utlysning av årlige midler til museumsprogrammer i 2025.

Nasjonale minoriteter og urfolk

Kulturdirektoratet har ansvar for forvaltning av tilskuddsordninger for de nasjonale minoritetene, på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Dette omfatter drifts- og prosjektordninger til nasjonale minoriteter, drifts- og prosjektordninger til kvensk språk

og kvensk og norskfinsk kultur og den kollektive oppreisningen til romanifolket/taterne.

Tabell 4

Årstall	2021	2022	2023	2024
Budsjett for kap. 567, post 70, 73 og 75	13 120	13 520	31 935	33 631
Regnskap for kap. 567, post 70, 73 og 75 pr. 31.12.2024	13 985	13 520	31 191	31 220

Beløp i tusen kroner.

I 2024 tildelte Kulturdirektoratet 6,1 mill. kroner i driftstilskudd til åtte organisasjoner og 4 mill. kroner til 28 prosjekter for nasjonale minoriteter. Det ble fordelt 8,6 mill. kroner i driftstilskudd til sju språk- og kulturinstitusjoner og en kvensk avis. I tillegg mottok Norsk kveners forbund et øremerket tilskudd på 2 mill. kroner fra post 73 i 2024. Videre ble tildelt 6,6 mill. kroner til 29 prosjekter for kvensk språk og kvensk og norskfinsk kultur.

I den kollektive oppreisningen til tater/romanifolket tildelte Kulturdirektoratet 5,8 mill. kroner til 40 prosjekter. I august 2024 ble det arrangert et nettverksseminar for aktørene som var aktive med forprosjekter, og seminaret bidro til erfaringsdeling og etablering av kontakt. Kulturdirektoratet har sammen med faggruppen for den kollektive oppreisningen jobbet med en ny struktur for medvirkning i ordningen, som skal gjelde fra januar 2025.

Vår kontakt med kvenske og norskfinske aktører har blitt styrket i 2024. I mai 2024 arrangerte Kulturdirektoratet og Kulturrådet et eget dialogmøte i Vadsø med det kvenske og norskfinske kunst- og kulturfeltet. Formålet var å bli kjent med utfordringer og hvordan Kulturdirektoratet bør rigges for at minoritetens kunst og kultur skal styrkes. I juni deltok Kulturdirektoratet på Troms fylkeskommune sitt årlige *Kvenseminaret*.

Kulturdirektoratet har i 2024 videreført møtene med mottakerne av driftstilskudd fra kvensk språk og kvensk og norskfinsk kultur, og vil fortsette dette arbeidet for å nå bredere ut med informasjon om prosjekttilskuddsordningen.

Feltet nasjonale minoriteter preges av revitalisering, i tillegg er det økt oppmerksomhet og fokus fra majoritetssamfunnet. Utviklingen gjør at Kulturdirektoratet mottar stadig flere søknader, og vurderingen er at tilskuddsordningene når stadig bredere ut til de fleste nasjonale minoritetene.

Mål 2 God tilgang og økt bruk av kunst og kultur i hele landet

Samlet vurdering

Denne vurderingen omhandler Kulturdirektoratets arbeid med tilgang og bruk av kunst og kultur. Kunnskapsgrunnlaget har blitt styrket. Arbeidet med å følge opp tidligere rapporter om tilgjengelighet til kunst og kultur har gitt oppstart på museers planverk, mens målet om å skape oversikt over økonomisk tilgjengelighet ikke har blitt nådd. Det er satt i gang

arbeid med å skape bedre oversikt over finansiering av kunst og kultur og satt i gang samarbeid med større finansiører. Måloppnåelsen vurderes som delvis oppnådd.

Kunnskap om kulturbruk

Rapporten *Å telje er å velje. Ei kartlegging av publikum og kulturbruk*, skrevet av Telemarksforskning, ble publisert i 2024. Den gir en oversikt over relevante undersøkelser og målinger på feltet siden 2000, oppsummerer noen sentrale funn i undersøkelsene, og gjennomgår metodene som brukes. I tillegg inneholder den en diskusjon om, og en vurdering av fagspråket knyttet til publikum og kulturbruk. Basert på dette kommer rapporten med åtte forslag til videreutvikling av de kulturbruksmålingene.

I 2025 vil Kulturdirektoratet arbeide videre med en analyse av sentrale begreper knyttet til kulturbruk, og rapporten fra Telemarkforskning vil fungere som et viktig bakgrunnsdokument for dette arbeidet. Prosjektet sees i sammenheng med Kulturrådets store forskningssatsing på kulturbruk, publikum og deltagelse.

I løpet av 2024 har Kulturdirektoratet også etablert flere samarbeidsflater og dialogmøter med SSB om kulturbruk. Blant annet arrangerte Kulturdirektoratet det digitale seminaret *Kulturanalysen 2024* om hvem som bruker kunst og kultur i Norge.

Tiltak for økt tilgjengelighet

Det var i 2024 planlagt å samle erfaringer med tiltak for økt tilgjengelighet av kunst og kultur, særlig med tanke på økonomisk tilgjengelighet. Dette har ikke blitt gjennomført. Rapporten *Tilgjengelige kunstnerskap?* har blitt fulgt opp med ettårig museumsprogram *Tilgjengelige museer*. Museumsprogrammet, med oppstart i 2024, bidrar til utvikling av planer for tilgjengelighet, kartlegging av behov, barrierer og muligheter, samt dialog og samarbeid med brukergrupper.

Kulturelle møteplasser

Kulturdirektoratet har gjennom oppgaven med å vurdere søknadene til nasjonale kulturbygg og forvaltningsoppgavene for kulturinstitusjonene kunnet utvikle innspill til utvikling av virkemidlene innen kulturpolitikken. Vurderingene er brukt aktivt i forslag til statsbudsjett. Oversikten Kulturkroner har gitt bedre forståelse av hvem som finansierer kunst og kultur med hvor mye i Norge og samtaler mellom større finansiører av kunst og kultur som stat, fylker, kommuner og stiftelser har økt bevisstheten om hvordan kulturelle møteplasser kan styrkes.

Holdningsundersøkelsen 2024

Kulturdirektoratet gjennomførte høsten 2024, i samarbeid med Ipsos, en kartlegging av befolkningens oppslutning om offentlig tilskudd til kunst og kultur. Lignende undersøkelser har vært gjennomført to ganger tidligere, men denne gangen ble resultatene også knyttet til Norsk Monitor.

Siden 2022 har andelen som mener det er viktig å støtte kunst og kultur over offentlige budsjetter, falt fra 61 % til 57 %. Samtidig viser undersøkelsen at et flertall i alle deler av befolkningen, uansett kjønn, alder, utdanning og bosted, som mener slik offentlig støtte er viktig.

Mål 3 God, relevant og tilgjengelig kunnskap om kultursektoren

Samlet vurdering

I 2024 har Kulturdirektoratets kunnskapsarbeid vært særlig rettet mot økonomi, publikum og mangfold. Det har også vært et fokus på å sikre at data fra egne søknadssystemer holder høy kvalitet og er sammenlignbare på tvers av ulike ordninger. Det har blitt utarbeidet årsoppsummeringer for kunstfeltene. I tillegg er det gjennomført flere forberedelser til leveranser som kommer i 2025. Som sekretariat for Kulturrådet har direktoratet bidratt til å realisere Kulturrådets kunnskapsarbeid, særlig innen evaluering, utredning og forskning.

Selv om Kulturdirektoratet har publisert få rapporter i 2024 sammenlignet med tidligere år, vurderes måloppnåelsen som god.

Ny kunnskap

Kunnskapsprosjekter for Kulturrådet

Kulturdirektoratet bidro i 2024 til å igangsette og følge opp en rekke kunnskapsprosjekter på vegne av Kulturrådet. Forskningssatsingen *Kunst og sosiale fellesskap* ble avsluttet med utgivelse av den fagfelleverderte artikkelsamlingen *Fellesskap, konflikt og politikk. Spenninger i kunst- og kulturfeltet*. Forskningssatsingen *Skapende praksiser i musikk* ble avsluttet med utgivelse av artikkelsamlingen *Når musikken tek form*, også denne fagfelleverdert. Fra forskningssatsingen *Kulturbruk, publikum, deltakelse* ble det utgitt en konferanserapport, *Tverrfaglege perspektiv på kulturbruk, publikum og deltaking*.

Det ble i 2024 også jobbet med en rekke evalueringer og utredninger på bestilling fra Kulturrådet, blant annet et større forsknings- og evalueringsprosjekt knyttet til det visuelle kunstfeltet og Kulturrådets tilskuddsordninger, en utredning knyttet til arven etter visuelle kunstnere, en evaluering av Kulturrådets forsøksordningen for aspiranter med funksjonsnedsettelse, og en kartlegging knyttet til lydbøker og strømming. Det vises til Kulturrådets årsrapport for utdypende beskrivelser.

Kunstnerøkonomi

Kulturdirektoratet innledet i 2024 forberedelsene av en ny kunstnerundersøkelse, som skal påbegynnes i 2025. Samtidig fikk direktoratet utarbeidet et notat som beskriver hvordan kunstnerorganisasjoner kan kartlegge medlemmers inntekter på en måte som samsvarer med statlige kunstnerundersøkelsene (*Hvordan undersøke kunstneres inntekter?*, Kleppe 2024).

Økonomiske nøkkeltall

Økonomiske nøkkeltall for året 2024 ble bestilt fra SSB og satt sammen med tidligere data. Dette gir en god tidsserie om den økonomiske utviklingen i kultursektoren. I tillegg ble sysselsettingsstatistikken i 2024 utvidet for å gi et bedre bilde av mangfold blant de sysselsatte i kultursektoren. Nytt for året er at det også ble bestilt regnskapstall for selvstendig næringsdrivende, samt for et utvalg av ikke-finansielle aksjeselskap som har mottatt tilskudd fra Kulturrådet i perioden 2019–2023. Økonomiske nøkkeltall for 2024 er denne gang ikke publisert som en egen rapport, men vil være en del av en større rapport som planlegges ferdigstilt sommeren 2025.

Musikk i tall 2023

Kunst i tall har frem til nå vært en årlig publikasjon som dokumenterer kunstmarkedenes økonomiske utvikling. I 2024 ble det av budsjettmessige årsaker kun gjennomført måling av musikkbransjen. Målingen dekker tall for 2023. Undersøkelsen ble finansiert av Kulturdirektoratet og Kultur- og likestillingsdepartementet som en del av kunnskapsgrunnlaget for Musikkutvalgets arbeid med en norsk offentlig utredning (NOU) på musikkområdet.

Musikk i tall 2023 viser en nedgang i samlede inntekter på 10 % fra 2022, justert for inflasjon. Dette er den største nedgangen fra ett år til et annet siden kartleggingen begynte i 2012, med unntak av 2020, det første pandemiåret. Den største endringen er en nedgang på 19 % i inntektene fra konserter i Norge og det er spesielt de store konsertene som opplever en betydelig reduksjon i inntekter. Samtidig har inntektene fra innspilt musikk falt med omkring ett prosentpoeng. Etterspørselen etter livemusikk ser ut til å ha gått tilbake til et mer normalt nivå fra toppåret 2023. Omvendt viser *Musikk i tall 2023* at vederlagsinntektene for norsk musikk har hatt en positiv vekst de siste tre årene. I både 2022 og 2023 var det dessuten en økning av norske artister og norske tekster på topplistene over strømmet musikk.

Mangfold

Våren 2024 ble rapporten om arbeid med samisk kunst og kultur i kulturvirksomheter i Norge lansert. Rapporten baserte seg på en spørreundersøkelse sendt til rundt seks hundre kulturvirksomheter. Svarprosenten var i overkant av 40 %. Av de virksomhetene som besvarte undersøkelsen, rapporterer rundt halvparten at de har arbeidet med samisk kunst og kultur det siste året. Undersøkelsen viser også at mange samiske kulturvirksomheter erfarer å måtte fungere som kompetanseaktører overfor ikke-samiske virksomheter. Lanseringsarrangement ble gjennomført i Sametingets bibliotek i Karasjok.

Kunnskapsoppsummeringer

I 2024 har Kulturdirektoratet jobbet med å utvikle et format for forskningsoppsummeringer. Dette er tenkt som korte tekster som skal gi en sammenfatning av tilgjengelig kunnskap på et felt. Som et forsøk har det blitt utarbeidet et notat som oppsummerer forskning på helseeffekter av kultur.

Kunnskap om kunstområdene

Gjennom oppgaven som sekretariat for Kulturrådet får Kulturdirektoratet omfattende innsikt i tendenser i kunstfeltene. Det ble i 2024 publisert årsoppsummeringer for hvert av de fire fagområdene litteratur, musikk, scenekunst og visuell kunst. Rapportene gir oversikt over tall, tendenser og utviklingstrekk knyttet til Kulturfondets tilskuddsordninger. Hensikten med rapportene å styrke kunnskapen om fondet og legge grunnlaget for dialog med søkere og aktører på feltet.

Kulturanalysen 2024

Tema for Kulturanalysen 2024, Kulturdirektoratets årlige kunnskapsseminar, var kulturbruk, med utgangspunkt i målet om at kunst og kultur skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av inntekt og bakgrunn. Blant annet presenterte Statistisk sentralbyrå *Norsk kulturbarometer 2023*, og forsker fra Telemarksforskning fremla rapporten *Å telja er å velje*, en kartlegging av kulturbruksundersøkelser skrevet på oppdrag fra Kulturdirektoratet.

Mål 4 Effektiv og god forvaltning

Samlet vurdering

Kulturdirektoratet er sekretariat for Kulturrådet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde. Evalueringer viser disse er godt fornøyde med sekretariatet og opplever at sekretariatet støtter opp under deres oppdrag, strategier og utviklingsplaner.

Grunnet en for optimistisk fremdriftsplan for implementering av ny systemstøtte og nye nettsider vurderer vi måloppnåelsen for digitale løsninger som delvis oppnådd. Arbeidet er godt i gang og vil løpe gjennom 2025. Kvalitetssystemet er etablert. Direktoratet har ikke gjennomført en brukerundersøkelse, men tilbakemeldinger fra brukere av det nye systemet for tilskuddsforvaltninger gode. Antall klager som får medhold er lavt. Det er ennå ikke blitt etablert felles rutiner for veiledning og brukerdiallog.

Sekretariatsfunksjoner for Kulturrådet, styret for Fond for lyd og bilde og utvalget for Statens kunstnerstipend

Kulturrådet

Kulturdirektoratet utarbeidet i 2024 en beskrivelse av hvordan sekretariatsfunksjonen overfor Kulturrådet skal forstås og hvordan leveransene skal støtte opp om rådets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring og Kultur- og likestillingsdepartementets tildelingsbrev, og den skal gi et grunnlag for å kunne gjøre prioriteringer innenfor gjeldende ressurs- og kostnadsramme. Sekretariatsfunksjonens hovedleveranser er å sikre god, hensiktsmessig og effektiv tilskuddsforvaltning, å bidra med kunnskap rådgivning og relevant fagkompetanse, og å drive kommunikasjons- og informasjonsarbeid. Beskrivelsen av sekretariatsfunksjonen ble godkjent av Kulturrådet og

vil danne grunnlag for årlige evalueringer. Overordnet tilbakemelding fra Kulturrådet er at samhandlingen med sekretariatet er god og at det gis tilstrekkelig og hensiktsmessig bistand fra sekretariatet til å realisere egen strategi.

I tillegg til løpende saks- og søknadsbehandling bisto vi Kulturrådet ved oppnevning og innføring av nye utvalg, fulgte opp kunnskaps og forskningsprosjekter, bidro med faglig relevant innhold på rådsmøtene, bidro til arbeid med opprettelse og utvikling av tilskuddsordninger og jobbet for å innrette tilskuddsforvaltningen på en hensiktsmessig måte. I 2024 ble antall søknadsfrister for enkelte ordninger justert, vi startet arbeidet med å utvikle nye løp for søknadsbehandling, og jobbet med en mer enhetlig forvaltning av årlige virksomhetstilskudd. Arbeid med overgang til ny systemstøtte har vært høyt prioritert.

Statens kunstnerstipend

Dialogen mellom sekretariatet og stipendkomiteene er god og blir stadig mer formalisert. Komiteene følger opp sitt mandat og Utvalgets instruks på en tilfredsstillende måte, samtidig som de gir verdifull kvalitativ kunnskap om tendenser i kunstfeltene. Denne innsikten gir Kulturdirektoratet et solid grunnlag for å bistå Utvalget med utvikling av stipendordningen.

Den økende mengden søknader og stipendmottakere fører til et høyere arbeidspress for både sekretariatet og stipendkomiteene. Dette gir mindre tid til ønsket utviklingsarbeid og øker arbeidsbelastningen for komiteene. Kulturdirektoratet jobber derfor kontinuerlig med å identifisere og implementere tiltak for å effektivisere forvaltningen. Arbeidet med å forbedre forvaltningen av ordningen vil fortsette i forbindelse med at departementet utarbeider ny forskrift for Statens kunstnerstipend.

Fond for lyd og bilde

God dialog mellom sekretariatet og fagutvalgene har sikret et solid kunnskapsgrunnlag for styret for Fond for lyd og bilde og gitt verdifull innsikt i endringer og behov i feltet. Denne kunnskapsutvekslingen bidro til gode beslutningsprosesser for styret både i tildelinger og i arbeidet med styrets strategi.

Digitale løsninger

Kulturdirektoratet har jobbet målrettet med digitalisering for å styrke vår operative kapasitet, effektivisere arbeidsprosesser og forbedre tjenestene våre. Gjennom en rekke tiltak har vi lagt grunnlaget for en mer moderne og datadrevet virksomhet.

Ny driftsmodell og tjenesteutsetting av basisdrift

Som en del av Kulturdirektoratets sourcingsstrategi er den tidligere driftsmodellen byttet og det er gjennomført en vellykket tjenesteutsetting av basisdrift. Dette har gitt større fleksibilitet, bedre ressursutnyttelse og økt kvalitet i IT-driften. Den nye modellen sikrer stabilitet og skalerbarhet, samtidig som den gir bedre muligheter til å fokusere på våre kjerneoppgaver.

Nytt system for tilskuddsforvaltning

En av årets viktigste milepæler har vært anskaffelsen av et nytt system for tilskuddsforvaltning. Dette systemet skal bidra til mer effektiv og brukervennlig behandling av søknader og rapporter knyttet til tilskudd. Systemet skal også gi bedre innsikt i kultursektoren gjennom mer gjennomtenkt bruk av data. Kulturdirektoratet har allerede implementert de første tilskuddsordningene i systemet, og de første erfaringene, fra både søkere og ansatte, er positive. Videre implementering og optimalisering vil fortsette i året som kommer. Målet om at 75 % av alle søkbare ordninger er overført i 2024 er ikke nådd. Kulturfondsordninger og innkjøpsordninger for litteratur ble pilotert i 2024. Ordninger knyttet til Fond for lyd og bilde, Statens kunstnerstipend og ordninger finansiert med spillemidler implementeres først i 2025.

Utvikling av ny dataplattform

Kulturdirektoratet har kommet godt i gang med å utvikle en ny dataplattform som vil gi nye muligheter for virksomhetsstyring og kunnskapsproduksjon. Plattformen skal legge til rette for bedre innsikt, analyse og beslutningsstøtte ved å samle, strukturere og tilgjengeliggjøre data på en mer effektiv måte. Dette vil bidra til økt datadrevet styring og styrke Kulturdirektoratets evne til å levere på vårt samfunnsoppdrag.

Kulturdirektoratet vil fortsette digitaliseringsreisen for å sikre en effektiv, brukervennlig og fremtidsrettet forvaltning.

Nye nettsider

Vi har inngått avtale om leveranse av nye nettsider. Innholdsarbeidet ble startet opp i 2024, med fokus på klarspråk. Prosjektet er planlagt fullført høsten 2025. Årsaken til forsinkelsen var at vi underestimerte tiden til kravspesifikasjon og anskaffelse.

Digitalt kvalitetssystem

I 2024 har Kulturdirektoratet etablert en første versjon av et digitalt kvalitetssystem. Systemet omfatter instruks, prosedyrer og rutiner som er knyttet til de ulike tjenestene og arbeidsprosessene.

Forvaltning av søkbare ordninger

Kulturdirektoratet gjennomførte ingen brukerundersøkelser blant søkere til tilskudd i 2024. Vi har derfor ikke data på hvordan denne utviklet seg. I forbindelse med pilotering av nytt system for tilskuddsforvaltning har vi imidlertid fått mye god tilbakemelding på at systemet er mer brukervennlig. Antall henvendelser til vår brukerstøtte har også gått vesentlig ned for de brukerne som har levert søknader gjennom dette nye systemet. Vi har derfor grunn til å tro at brukertilfredsheten vil øke med det nye systemet. En brukerundersøkelse er planlagt i første del av 2025.

Fordi ny nettside ikke er lansert ennå er det for tidlig å rapportere om vi når mål om brukervennlighet på denne.

Kulturdirektoratet behandlet i 2024 om lag 26.500 søknader. Vi mottok 103 klager, 57 ble avvist og 18 fikk medhold. I 2023 fikk 20 medhold.

Del 4 Styring og kontroll i virksomheten

Kulturdirektoratets overordnede vurdering av styring og kontroll i virksomheten

Styringen av Kulturdirektoratet tar utgangspunkt i de årlige tildelingsbrevene fra Kultur- og likestillingsdepartementet og Kommunal og distriktsdepartementet, instruks om økonomi- og virksomhetsstyring fra Kultur- og likestillingsdepartementet og Kulturdirektoratets strategi og handlingsplan med tilhørende risikovurderinger. Sentralt i Kulturdirektoratets virksomhetsstyring står månedlige økonomirapporter, bi-månedlige operative rapporter og tertialvis oppfølging av resultater og risikovurderinger knyttet til handlingsplan og målskjemaet fra Kultur- og likestillingsdepartementet. De operative rapportene inkluderer informasjon om blant annet økonomidrift, tilskuddsforvaltning, varslingssaker, IKT-sikkerhet, sentrale HR-data og innsynssaker. Strategien operasjonaliseres i en 18-24 måneders handlingsplan. Handlingsplanen revideres hvert halvår og inkluderer føringene fra departementene.

Blant de vesentlige risiko-områdene Kulturdirektoratet har er sårbare digitale systemer, behov for å øke kunnskapen om kultursektoren og effekten av tilskudd og behov for forenklinger knyttet til Fond for lyd og bilde.

Riksrevisjonen påpekte svakheter ved internkontrollen i forbindelse med revisjonen av regnskapet for 2022. Disse ble svart ut og Riksrevisjonen hadde ingen merknader til regnskapet for 2023.

I 2024 har Kulturdirektoratet etablert et kvalitetssystem. Systemet omfatter instruks, prosedyrer og rutiner som er knyttet til de ulike tjenestene og arbeidsprosessene. Det er et pågående arbeid å revidere disse. Det er også etablert en kanal for varsling om avvik. Kulturdirektoratet har også etablert en instruks for internkontroll. Denne er basert på DFØs modell om tre forsvarslinjer.

Ledelsen orienteres om status om personvern en gang i året. Personvernombudet gir også sin egen rapport til direktøren.

Dette har samlet bidratt til god styring og kontroll gjennom året.

Personvern

Kulturdirektoratet har i arbeidet med personvern gjennom 2024 hatt et særlig fokus på å ytterligere styrke internkontrollen. Det er utarbeidet rutiner og støtteverktøy for intern bruk ved inngåelse av databehandleravtaler, vurderinger i forbindelse med tredjelandsoverføringer, vurdering av personvernkonsekvenser samt avvikshåndtering. Målet har vært å sikre en mer enhetlig og effektiv håndtering av personvernrelaterte spørsmål på tvers av organisasjonen og jobbe systematisk med oppfølging og håndtering av avvik.

Gjennom året har vi også prioritert kompetanseheving innen personvern, som et tiltak for økt bevisstgjøring. I tillegg er det gjennomført personvernkonsekvensvurdering for ny dataplattform.

I 2024 er det totalt registrert totalt fem avvik, hvor alle gjaldt vår rolle som behandlingsansvarlig. Avvikene er registrert og beskrevet internt, og det er gjennomført korrigerende tiltak tilpasset avvikets karakter for å både korrigere avviket og forhindre gjentakelse. Videre er det vurdert hvorvidt avvikene utgjør et brudd på personopplysningssikkerheten. De fem avvikene er funnet å ikke utgjøre brudd på personopplysningssikkerheten.

Fokuset på internkontroll, avvikshåndtering og bevisstgjøring vil fortsette i 2025, med blant annet et mål om raskere respons på avvik.

Kulturdirektoratet sine medarbeidere

I 2024 hadde Kulturdirektoratet en turnover på 9,2 %. Det er en nedgang på 8 % sammenlignet med året før. Som i offentlig sektor for øvrig, har det vært utfordrende å tiltrekke seg nok kvalifiserte søkere innenfor fagområdene IT, juss og økonomi. Utover dette får vi mange godt kvalifiserte søkere til våre stillinger.

HR-data analyseres og følges opp jevnlig med ledere og i partssammensatte utvalg. Medarbeiderundersøkelsen i 2024 viste et høyt jobbengasjement, men behov for å jobbe med tilhørighet til organisasjonen.

Etter en nedgang i sykefraværet forrige år er vi i 2024 tilbake på samme nivå som i 2022. Det er i hovedsak det legemeldte fraværet som har økt og vært jevnt høyere hele året. Sykefravær er høyest blant kvinner og andelen er uendret fra 2023. AMU har i 2024 vedtatt nye virksomhetsmål for det totale sykefraværet og igangsatt tiltak for oppfølging.

Tabell 5: totalt sykefravær siste tre år:

2022	2023	2024
6,5 %	5,1%	6,4 %

Aktivitet- og redegjørelsesplikt (ARP) arbeid 2024

Likestillings- og mangfolds arbeidet i direktoratet som arbeidsgiver

Tabell 6:

Kulturdirektoratet	Kjønnsbalanse		Midlertidige ansatte		Foreldrepermisjon		Deltidsansatte	
Pr 31.12.24	K	M	K	M	K	M	K	M
Kulturdirektoratet	100	49	9	8	6	2	2	0

* Av de 149 ansatte er 133 faste, 2 midlertidige og 14 vikarer

Tabell 7:

Pr 31.12.24	Antall (N)	Menn	Kvinner	Lønn*
Totalt i Kulturdirektoratet inkl. midl. ansettelser	149	49	100	96,1%
Seniorrådgiver	96	28	68	96,4 %
Rådgivere	27	10	17	101%
Ufrivillig deltid	0	0	0	

*Tallene i kolonnen viser kvinners gjennomsnittslønn i pst. av mennenes gjennomsnittslønn.

Kun stillingsgrupper der det er minst 5 stk. av hvert kjønn er tatt med.

Kulturdirektoratet har kontinuerlig fokus på likelønn mellom kjønnene, spesielt i forbindelse med de årlige lønnsforhandlingene. Vi ser imidlertid at menn i snitt fortsatt tjener mer enn kvinner i virksomheten og at denne forskjellen har holdt seg relativt stabil det siste året. Noe av årsaken til dette er bl.a. at det p.t. er flere menn enn kvinner i toppledergruppen. Dette øker snittet på menns lønn på generell basis. I tillegg er det p.t. flere menn enn kvinner i de stillingene som er mest konkurranseutsatt og som dermed ligger høyere i lønn, som f.eks. innenfor IT. Dette gir utslag på lønnsforskjellene generelt, og i seniorrådgiverkoden spesielt. I rådgiverkoden ligger imidlertid snittlønnen til kvinner over snittlønnen til menn.

Vi har p.t. ingen som jobber ufrivillig deltid.

Prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering

Kulturdirektoratet jobber aktivt for likestilling og mot diskriminering i tråd med aktivitetsplikta etter likestillings- og diskrimineringsloven. Arbeidet er forankret i retningslinjer og personalpolitikk.

Slik jobber vi for å sikre likestilling og ikke-diskriminering i praksis:

Kulturdirektoratet har en egen ARP-gruppe som utarbeider årlig handlingsplan med tiltaksliste for å sikre likestilling og ikke-diskriminering. Gruppen består av medlemmer fra HR, fagforeningene, ledelsen og mangfoldsteamet i Kulturdirektoratet. ARP-gruppen har møter en gang i måneden. Det orienteres jevnlig om arbeidet i samarbeidsforum, på allmøter og i ledergruppen i Kulturdirektoratet. Tiltaksliste har tilslutning fra ledermøtet. Arbeidet i gruppen er godt koblet på direktoratets generelle arbeid innenfor HR, HMS og mangfoldsoppdraget for å sikre en helhetlig personalpolitikk.

Gruppen følger lovfestet firetrinnsmetode. Tiltaksplanen 2024 har hatt et spesielt fokus på rekruttering. Vi har også jobbet med å kartlegge risiko, utviklet tiltak og lage ny handlingsplan for 2025. Vi har gått igjennom alle personalområdene og diskrimineringsgrunnlagene systematisk. Vi har også benyttet resultater fra medarbeiderundersøkelsen våren 2024 i vårt kartleggingsarbeid. I utviklingen av tiltak har vi lagt vekt på å finne frem til enkle og konkrete tiltak som lar seg iverksette.

Resultater av arbeidet og forventninger til arbeidet framover

I 2024 har vi blant annet hatt tiltak knyttet til stillingsutlysninger, verdsettelse av erfaringsbasert kompetanse og mangfoldsrekruttering. Vi har også etablert en standard for interne og eksterne arrangement for å sikre inkludering. Vi har startet opp arbeid med en livsfasepolitikk som skal sikre likebehandling på tvers av organisasjonen, like tilretteleggingsmuligheter, og sikre muligheten for å kombinere arbeid og privatliv. Dette arbeidet fortsetter i 2025. En detaljert oversikt over tiltakene er vist nedenfor:

- Utarbeidet ny standard for interne og eksterne arrangement som sikrer inkludering og nødvendig tilrettelegging
- Mal for utlysningstekst er gjennomgått og endret for å tiltrekke en bredere og mer mangfoldig søkermasse
- Tekster og bilder brukt på rekrutteringsplattformer og i rekrutteringsøyemed er gjennomgått og oppdatert for å nå en mere mangfoldig søkergruppe
- Analyse av utlysningskanaler for å nå en bredere søkergruppe
- Workshop i mangfoldsrekruttering for ledere er gjennomført
- I forbindelse med ny lønnspolitikk er erfaringsbasert kompetanse løftet for å hindre unødig ekskludering i ansettelser, forfremmelser og utvikling
- Etablert pilot for interne interesselmeldinger som sikrer åpne prosesser og utviklingsmuligheter for alle ansatte
- Påbegynt arbeid med livsfasepolitikk for å sikre like muligheter for tilrettelegging og muligheter for å kombinere jobb og familieliv.

I 2025 vil vi jobbe videre med påbegynte tiltak og gjennomføre igangsette nye i henhold til handlingsplan for 2025. Vi vil også evaluere gjennomførte tiltak.

Fellesføringer og andre krav

Lærlinger

Kulturdirektoratet er knyttet til Opplæringskontoret for statlige virksomheter. Direktoratet er godkjent lærebedrift innen mediedesignfag og service- og administrasjonsfag. I 2024 har én lærling bestått fagprøven i mediedesignfaget og én ny lærling har startet opp. Virksomheten har også hatt tre arbeidstreningskandidater fra NAV, to studenter på praksisplass og en kandidat på hospitering. Kulturdirektoratet har et mål å til enhver tid ha to lærlinger i virksomheten.

Desentralisert arbeid

Kulturdirektoratet har i dag tre arbeidslokasjoner med etablerte fag – og kontorfellesskap. Bodø, Trondheim og Oslo. I 2024 har antall medarbeidere med arbeidsplass i Bodø og økt fra 7 til 8, mens antall medarbeidere med arbeidsplass i Trondheim har økt fra 13 til 15. Fag- og kontorfellesskapene i Bodø og Trondheim benyttes der det er hensiktsmessig og relevant i lys av våre hovedoppgaver.

Utvikling i antall ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne og/ eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Kulturdirektoratets mål har vært å øke antall ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne og/ eller fravær av arbeid, utdanning eller opplæring. Målet ble ikke tallfestet. I 2020-2021 var det 0 % av rekrutteringer innen denne gruppen. Heller ikke i 2024 har vi lyktes med å ansette personer innenfor den aktuelle gruppen. Anvendt datagrunnlag har vært selvrapportering i rekrutteringssystemet samt avdekking av aktuelle forhold etter ansettelse.

	2024
Antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring	0
Total antallet ansettelser i virksomheten	15
Måloppnåelse	0 %

Tiltakene vi har gjort er en rekrutteringsworkshop for ledere med ansettelse av personer med nedsatt funksjonsnedsettelse som eget tema. Det har også vært tatt opp som tema med lederne knyttet til vårt interne mangfoldsarbeid. Det rapporteres også på antall personer i denne gruppen knyttet til søknader og innkallinger til intervjuer for hver rekruttering vi gjør. Kandidater har blitt kalt inn til intervju, men de har ikke nådd opp med hensyn til kvalifikasjoner.

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Bærekraftperspektivet er inkludert i strategiens mål om «Et nyskapende, mangfoldig og bærekraftig kunst- og kulturliv. Kulturdirektoratet har startet opp et klima- og miljøprogram for kultursektorer som inkluderer kunnskapsdeling og konkrete tiltak for å bistå sektoren med grønn omstilling (se beskrivelse i del 3, mål 1).

Kulturdirektoratet er miljøsertifisert. Vi vurderer de mest vesentlige områdene til å være knyttet til innkjøp, reiser og drift av kontorene. Miljøkrav inkluderes i krav til anskaffelser der dette er relevant. Vi vil i 2025 sette oss mål knyttet til rapporteringen vi gjør for miljøsertifiseringen.

Klimaendringene vurderes å påvirke driften av virksomheten i liten grad.

Kjøp av konsulenttenester

I tråd med tildelingsbrevet skal Kulturdirektoratet arbeide for å redusere konsulentbruken på område der det ligger til rette for å nytte interne ressurser og intern kompetanse. Som en relativt liten virksomhet er det likevel områder der det ikke er hensiktsmessig å bygge opp egen kompetanse, da behovet er for lite til at dette kan forsvares med for eksempel nyansettelser eller å bruke ressurser på å bygge kompetanse internt.

Kjøp av konsulentttjenester og fremmede tjenester i 2024 var på 17,4 mill. kroner, en oppgang på ca. 6,7 mill. kroner fra 2023. Konsulentbistand ligger fortsatt lavere enn tidligere år, og økningen i år er spesielt knyttet til konkrete tidsavgrensede behov innen økonomi og utvikling av nytt saksbehandlingssystem.

Eksterne konsulenter ble i 2024 brukt til:

- forvaltning av saksbehandlingssystemet
- utvikling av ny dataplattform
- arbeid innen mangfold og bærekraft
- bistand innen økonomi og controlling
- utvikling av et nytt saksbehandlingssystem

Konsulentttjenester til kommunikasjon utgjorde 671 400 kroner i 2024, hvorav 311.900 kroner var knyttet til utvikling av nye nettsider, og øvrige kostnader i hovedsak er knyttet til kampanjer og oversettelser.

Tabell 8 (Beløp i tusen kroner):

UTGIFTER TIL KONSULENTER (I tusen kroner)	2024	2023
Konsulentttjenester innen økonomi og revisjon	1 933	1 106
Konsulentttjenester innen juss - juridisk bistand	858	762
Konsulentttjenester til utvikling av programvare og IKT-løsninger	5 709	1 052
Konsulentttjenester til organisasjonsutvikling mv.	1 566	2 647
Konsulentttjenester til rekruttering mv	549	219
Konsulentttjenester til kommunikasjonsrådgiving, design mv	671	811
Andre konsulentttjenester	6 069	4 012
Sum utgifter til konsulenter	17 356	10 609

Forvaltning av spillemidler

Kulturdirektoratet forvalter midler fra overskudd fra spillvirksomhet i Norsk Tipping AS til ulike formål. I 2024 ble det utbetalt 66,5 mill. kroner. Departementet tildelte tilskudd på totalt 85,8 mill. kroner av spillemidler til Kulturformål til Kulturdirektoratet inkludert Kulturrådet i 2024. Spillemidler ble tildelt til blant annet museumstiltak, amatørteatertiltak, scenekunsttiltak, oppfølging av regjeringens leselyststrategi og insentivordning for ny norsk dramatikk.

Tabell 9: Forvaltning av spillemidler til kulturformål 2024 (Beløp i tusen kroner)

Tiltak	Tildelte midler	Overført fra år 2023	Vedtak	Utbetalt	Forvaltningskostnader	Andel forvaltning av midlene
Amatørteatertiltak	31 600	3 710	30 092	29 943	1 000*	3,2 %
Museumstiltak	27 250	2 309	25 816	25 816	994	3,6 %
Scenekunsttiltak	7 000	6 143	6 133	10 817	350	5,0 %
Oppfølging av regjeringens leselyststrategi **	15 000					
Insentivordning for ny norsk dramatikk **	5 000					
Skeivt kulturår 2022		20				
SUM	85 850	12 182	62 041	66 576	2 344	

*Tildelt gjennom statsbudsjettet

**Utdelles i år 2025

Leselysttiltak

Som del av regjeringens satsing på litteratur og lesing med «Sammen om lesing. Leselyststrategien 2024–2030» ble seks ordninger i Norsk kulturfond styrket med spillemidler på til sammen 15 mill. kroner i 2024. Midlene ble fordelt med 5 mill. kroner til Kulturrådets skolebibliotekordning, 3 mill. kroner til innkjøpsordninger rettet mot barn og unge (fordelt på 1 mill. kroner hver til sakprosa, skjønnlitteratur for barn og unge og oversatt litteratur), 5 mill. kroner til tilskuddsordningen for litteraturformidling, og 2 mill. kroner til arbeid med litteratur på nynorsk, samisk og minoritetsspråk (fordelt til tilskuddsordningen for litteraturprosjekt). Med de avsatte midlene fra leselyststrategien vil antall skoler som mottar bøker for barn og unge over Kulturrådets skolebibliotekordning i perioden 2025–2026 kunne økes med 160, fra 380 til 540, og oversatt litteratur inkluderes på ordningen. Utvidelsen ble utlyst høsten 2024 med søknadsfrist 28. januar 2025. Med styrkingen av innkjøpsordninger med titler for barn og unge, øker bredden av bøker som er tilgjengelig i bibliotekene over hele landet. På litteraturformidlingsordningen vil arbeidet med formidling og programmering for og med barn og unge videreutvikles og nå ut til flere. På litteraturprosjektordningen vil arbeidet med å rekruttere nye søkere og gode prosjekter for litteratur på nynorsk, samiske språk og nasjonale minoritetsspråk kunne styrkes.

Amatørteatertilak

Kulturdirektoratet forvalter tre amatørteaterordninger finansiert av spillemidler: *Amatørteateraktivitet i grupper, Historiske spel og Driftstilskudd til frivillige organisasjoner for scenisk amatørvirksomhet.*

Amatørteateraktivitet i grupper er rettet mot aktører som driver med frivillig amatørteateraktivitet. Etter en markant økning i 2023 har antallet søknader fortsatt å øke også i 2024, med en økning på 15 %.

Driftstilskuddordningen har som formål å stimulere til økt amatøraktivitet innen sceniske uttrykksformer.

Tilskuddsordningen *Historiske spel* skal bidra til utvikling av nye spel og gi etablerte spel mulighet til kontinuitet og økt kvalitet. Antall søknader er tilbake på samme nivå som 2022 etter en økning i 2023. Den geografiske spredningen er relativt god, men det savnes søknader fra Agder, Rogaland, Oslo, Troms og Finnmark.

Scenekunsttiltak

7 mill. kroner av spillemidlene til Kulturdirektoratet var øremerket ordninger i Norsk kulturfond som ivaretar etablering av nye formidlings- og visningsarenaer for scenekunst, formidling, gjestespill og arrangørstøtte på scenekunstheltet og til ordningen for tidsskrift og kritikk.

Utviklingsprogram for museumssektoren

For perioden 2024– 2026 ble det utlyst både et treårig program, og et ettårig program for 2024. Det treårige programmet «Aktiv samhandling» skal stimulere til nye varige samhandlingsstrukturer, styrke kompetanse og infrastruktur innenfor alle museumsfaglige områder og styrke museenes arbeid med kompetanseutvikling og utvikling av metoder og strategier for å nå FNs bærekraftsmål. Det ettårige programmet «Tilgjengelige museer» skal bidra til at museene styrker arbeidet med prioritering og planlegging av tiltak som bygger ned sosiale, strukturelle og fysiske barrierer, og som gjør museet mer tilgjengelig for personer med funksjonshindringer. Programmet skal motivere og stimulere til en helhetlig tilnærming til arbeidet med tilgjengelighet, og dermed legge grunnlag for strukturell endring i museets arbeid med disse målgruppene.

Totalt kom det inn 36 søknader hvorav 24 til det treårige programmet «Aktiv samhandling», og 12 søknader til det ettårige programmet «Tilgjengelige museer». Åtte treårige prosjekter ble innvilget med et samlet tilsagn på 36,2 mill. kroner. Åtte ettårige prosjekter ble innvilget med et samlet tilsagn på 2,1 mill. kroner.

Faglige museumsnettverk – treårig tilskudd 2024 – 2026

I 2024 ble det for første gang utlyst et treårig basistilskudd for å sikre den sentrale rollen et ansvarsmuseum har i de faglige museumsnettverkene. Meld. St. 23 (2020-2021) *Musea i samfunnet. Tillit, ting og tid* peker på at oppgavene til ansvarsmuseer bør følges opp av et basistilskudd for å sikre den sentrale rollen et ansvarsmuseum har i slike nettverk. Spillemidler avsatt til formålet er 1,5 mill. kroner per år i tre år, totalt 4,5 mill. kroner for ordningen. 20 nettverk ble innvilget tilskudd.

Sikringsmidler til museene

Sikringsmidlene skal gå til tiltak som kan forebygge og redusere omfanget av ødeleggelse i forbindelse med brann, skadeverk og naturskade. Sikringsmidlene kan også finansiere risikoanalyser og sikringsplaner. I 2024 ble det utarbeidet nye vilkår for tildeling av sikringsmidler for å imøtekomme museenes vanskelige økonomiske situasjon og som et ledd i utviklingen av sikringsarbeidet i museene. Vi har derfor økt tilskudd fra sikringsmidler fra 60 % til 70 %, og det er mulig å inkludere egeninnsats i de resterende 30 % av totalkostnaden. Sett i lys av økt beredskapsfokus i Europa, samt en økning i antall søknader som gjelder skadeverk og naturskade kan museene fra 2024 søke om tilskudd til utarbeidelse av verdibergingsplaner og tiltakskort.

Det ble i 2024 innvilget søknader om 32 sikringstiltak fordelt på 21 museer. Den største andelen tiltak gjelder brann og skadeverk.

Språklov

Kulturdirektoratet nådde i 2024 kravet om språkveksling med minst 25 % bruk av bokmål og nynorsk i allment tilgjengelige dokumenter. På nettsida kulturdirektoratet.no var 49 % av sakene på nynorsk og i sosiale medier var 35 % på nynorsk. Av søknadsskjema er 25 % nynorsk. Det er publisert en sak på samisk, og tegnspråk er brukt ved arrangementer. I ny søknadsportal som videre implementeres i 2025 vil alle skjema finnes på bokmål og nynorsk.

Kulturdirektoratet etablerte en ny samlet språkpraksis for virksomheten i 2024. Praksisen skal hjelpe virksomheten og de uavhengige organene med å oppfylle språkloven og nå videre ut gjennom godt språkarbeid. Språkpraksisen tar for seg bruk av språk og hvordan Kulturdirektoratet møter krav om klart språk, begrep og fagspråk, samt krav til digitalisering. Språkpraksisen stadfester blant annet at nynorsk skal være førstevalget i våre digitale kanaler. Den er i tillegg et verktøy for å heve kompetansen i organisasjonen på alle språkområder det trengs.

Kompetansetiltak for journalføring og arkivering

Arkivet har gjennomført møter med alle avdelinger hvor regelverk og rutiner for arkivering og journalføring er gått igjennom. Alle er oppfordret til å ta e-læringskurset «Kurs i journalføring og arkivering» fra DFØ. Alle nyansatte har fått tilsendt lenke til e-læringen når de starter i Kulturdirektoratet. I tillegg har det blitt gjennomført lavterskel kompetansetiltak med opplæring i sak- og arkivsystemet *websak* for alle ansatte.

Ledsagerbevis

Kravet til ledsagerbevis er videreformidlet til aktuelle tilskuddsmottakere.

Del 5 Vurdering av fremtidsutsikter

Et samfunn rikt på kunst og kultur – også i en urolig tid

De siste årene har verden vært preget av store endringer som har påvirket hele samfunnet – også kunst- og kulturfeltet. Pandemien utfordret bærekraften i kulturelle næringskjeder, den digitale utviklingen skjøt fart, og den geopolitiske situasjonen har ført til økonomisk usikkerhet og nye rammevilkår for internasjonalt samarbeid. Samtidig har klima- og bærekraftsmålene blitt viktigere, og publikums atferd og forventninger til kulturtilbud har endret seg.

Summen av disse endringene gjør at Kulturdirektoratet må ta rollen som aktiv pådriver for innovasjon, tilpasning og strategisk utvikling i kultursektoren. Vi må styrke vår rolle som brobygger mellom kunstnere, institusjoner, publikum og internasjonale aktører, slik at norsk kulturliv ikke bare tilpasser seg, men også leder an i utviklingen av nye og bærekraftige løsninger.

Med utgangspunkt i vår strategi tar vi en aktiv rolle i å forme morgendagens kultursektor og hele tiden jobbe for å styrke kulturens plass i samfunnet. Dette skal vi gjøre gjennom treffsikker tilskuddsforvaltning, et solid, faglig kunnskapsgrunnlag og målrettede tiltak innen mangfold, bærekraft, internasjonalt samarbeid og digitalisering,

Treffsikker tilskuddsforvaltning og brukervennlige verktøy

Effektiv og god forvaltning av tilskudd er avgjørende for å sikre at midlene er målrettet og går til de aktørene som best oppfyller formålene med ordningene. 2025 blir et viktig år for det videre arbeidet med å utvikle vår forvaltningsmodell. Når alle ordninger er implementert i det nye søknadssystemet, og de nye nettsidene er lansert, vil Kulturdirektoratet ha en digital infrastruktur som setter brukerne i sentrum. Ved å øke selvbetjeningsgraden til brukerne, styrker vi likebehandlingen. Den nye infrastrukturen vil også gjøre det lettere å håndtere flere søknader, noe som utfordrer kapasiteten vår i dag. Derfor er det viktig å jobbe effektivt for å sikre en god forvaltning – også framover.

Styrket kunnskapsgrunnlag for kulturpolitisk utvikling

For å ta gode beslutninger trenger vi et solid kunnskapsgrunnlag. Kulturdirektoratet vil styrke analysearbeid innen kultursektoren, utvikle bedre data for beslutningsstøtte og legge til rette for erfaringsdeling mellom kulturaktører. Vi vil også jobbe for tettere dialog med sektoren, slik at våre tiltak treffer reelle behov og utfordringer. Et godt kunnskapsgrunnlag gjør oss også i stand til å gi treffsikre råd og være en god rådgiver for både sektoren og myndighetene.

Mangfold og inkludering

Kulturdirektoratet har et særlig ansvar for å sikre mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren. Som nasjonal koordinator skal vi videreutvikle tiltakene mangfoldsplanen vår og styrke samarbeidet med kulturinstitusjoner, kunstnerorganisasjoner og andre aktører. Målet er å øke bevisstheten og kompetansen om mangfold.

Vi vil også trappe opp arbeidet med å inkludere urfolk og nasjonale minoriteter i kulturpolitikken, og følge opp tiltakene knyttet til samisk kunst og kultur. Ved å satse på strukturelle og langsiktige løsninger, skal vi sikre at kultursektoren speiler samfunnets mangfold og gir rom for nye stemmer og uttrykk.

Bærekraft og grønn omstilling

Kultursektoren spiller en viktig rolle i det grønne skiftet. Kulturdirektoratet vil bidra til å øke fokuset på dette i kultursektoren, og til en mer bærekraftig kulturproduksjon og -formidling gjennom ulike tiltak. Vi skaøke kompetansen om bærekraftige kulturarrangementer, få fart på omstillingen til et mer bærekraftig samfunn i kulturfeltet og jobbe for at miljøhensyn blir en helhetlig og naturlig del av kulturpolitikken.

Styrket internasjonalt samarbeid

Den urolige tiden vi lever i påvirker også mulighetene for samarbeid over landegrensene. Våre søsterorganisasjoner i Europa forteller at den kulturelle infrastrukturen, prinsipper om fri kunst og frie ytringer er under press. Disse verdiene står sterkt i Norge. Derfor er det viktig at vi følger utviklingen tett, og bidrar til å styrke den kunstneriske ytringsfriheten internasjonalt. Kulturdirektoratet vil øke innsatsen for å styrke norsk kulturlivs posisjon internasjonalt. Vi skal utvikle nye samarbeidsmodeller med europeiske og globale aktører, legge til rette for at flere kunstnere og kulturarbeidere kan jobbe internasjonalt, og sørge for at norsk kultur er i takt med utviklingen globalt.

Digitalisering og innovasjon

Den digitale utviklingen har endret hvordan kunst og kultur skapes, deles og oppleves. Kulturdirektoratet vil jobbe for at kulturaktører får tilgang til de digitale verktøyene og kompetansen de trenger. Vi vil støtte innovasjonsprosjekter, fremme digitale kunstformer og sørge for at ny teknologi gjør kunst og kultur mer tilgjengelig for publikum. brukes til å skape bedre tilgjengelighet for publikum.

Et samfunn der kunst og kultur er høyt verdsatt

Vår visjon er et samfunn rikt på kunst og kultur som bygger videre på en langsiktig, kulturpolitisk utvikling i Norge. Siden Kulturrådet ble opprettet i 1965 har offentlige midler i økende grad blitt investert i et bredt og mangfoldig kulturliv. Dette har vært nødvendig for å skape rom for den kunsten og de kulturelle uttrykkene som ikke fanges opp av markedet. Det er gode grunner for offentlig finansiering av kunst og kultur.

Vi vet gjennom egne undersøkelser at oppslutningen om offentlig finansiering av kunst og kultur er svært høy. Syv av ti nordmenn ønsker å øke eller beholde den offentlige finansieringen til kunst og kultur. Men vi vet også at offentlig finansiering av kunst og kultur ikke kan tas for gitt, og at den er svakt synkende. Derfor skal Kulturdirektoratet arbeide for at kunst og kultur verdsettes høyt i samfunnet, blant annet gjennom å bygge tillit til forvaltningen av de offentlige kulturmidlene, gjøre tildelingsprosessene mer transparent, og ved å vise effekten og verdien av offentlig finansiering av kunst og kultur.

Slik skal vi også i årene fremover sikre et samfunn rikt på kunst og kultur.

Del 6 Årsregnskap

Ledelseskommentarer til årsregnskapet for Kulturdirektoratet 2024.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kultur- og likestillingsdepartementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Kulturdirektoratet. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av Kulturdirektoratets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld. Kulturdirektoratet fører og rapporterer driftsregnskapet ut fra kontantprinsippet. Årsregnskapet skal gi et korrekt uttrykk for ressursbruken dette året.

Vurderinger av vesentlige forhold

Kulturdirektoratets portefølje har vært stabil fra 2023 til 2024. Det er følgende vesentlige endringer i Kulturdirektoratet for 2024:

- Nytt system for tilskuddsforvaltning har blitt pilotert for noen utvalgte ordninger. For disse ordningene har vedtak og beskjed gått fra det nye systemet inn til økonomisystemet.
- Digitaliseringsdirektorat har tildelt medfinansiering til prosjektet Ny systemstøtte i Kulturdirektoratet «NYSS» for årene 2023, 2024 og 2025 med totalt 17,0 mill. kroner. For året 2024 har vi utgiftsført 8,6 mill. kroner fra budsjettkapittel 1540 post 25.

Bevilgningsrapporteringen viser at Kulturdirektoratets samlede bevilgninger i 2024 var 2 538 mill. kroner. Nivået i 2023 var på 2 504 mill. kroner.

Tilskuddsforvaltning og overføringer til statlige fond beløp seg i 2024 til 2 258,6 mill. kroner mot 2 207,7 mill. kroner i 2023, jf. opplysninger i note 7. Forvaltning og utbetaling av tilskudd skjer i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, kapittel 6 Forvaltning av tilskuddsordninger.

Post 01 driftsutgifter var i 2024 på 222,3 mill. kroner. Mindreutgift var 2,3 mill. kroner. Korrigert for merinntekter og refusjoner samt kompensasjon for lønnsmerutgifter ble resultatet en mindreutgift på 8,4 mill. kroner. Disse er søkt overført til 2025.

Kulturdirektoratet forvalter 65,9 mill. kroner i spillemidler til kulturformål, og har anledning til å nytte inntil 10 % av tildelte spillemidler til administrasjon. Kulturrådet tok ut til sammen 1,6 mill. kroner til forvaltningen av spillemiddelordningene. Refusjonen er inntektsført på kap. 3320 post 01.

Kulturdirektoratet har i 2024 disponert 5,7 mill. kroner på kap. 0325, post 21 På grunn av framdriften i prosjektene er midlene som er stilt til disposisjon ikke disponert i sin helhet, og ca. 4,3 mill. kroner søkes overført til 2025.

Mellomværende med statskassen utgjorde 31.12.24 kr 26 245 502. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen reviderer årsregnskapet for Kulturdirektoratet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert, men vil ventelig foreligge innen utløpet av andre kvartal. Beretningen vil bli publisert på Kulturdirektoratets nettsider så snart dokumentet foreligger.

Kulturdirektoratet forvalter i tillegg tilskuddsmidler gitt over kap. 0320 post 51 Fond for lyd og bilde og midler over kap. 0320 post 55 Norsk kulturfond. Det utarbeides egne årsregnskap som revideres av Riksrevisjonen. Årsregnskapene ligger i årsrapporten for fondene og er tilgjengeliggjort på Kulturdirektoratets hjemmesider.

På oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet forvalter Kulturdirektoratet «tilskudd av spillemidler til kulturformål». Midlene føres utenfor statens konsernkontoordning og regnskapet revideres av en ekstern revisor.

Oslo, 14. mars 2025

Kristin Danielsen

Direktør

Kulturdirektoratet

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Kulturdirektoratet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2024 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Kulturdirektoratet er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Kulturdirektoratet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen.

Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Noten viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøptransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2024

Utgiftskapittel		Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet Regnskap 2024		Merutgift (-) og
						tildeling**		mindreutgift
0320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	01	Driftsutgifter	A,B	224 621 000	222 361 922	2 259 078
0320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	51	Fond for lyd og bilde, allmenne kulturformål	A	52 240 000	52 240 000	0
0320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	55	Norsk kulturfond	A	1 003 160 000	1 003 160 000	0
0320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	71	Statsstipend	A,B	6 482 000	5 390 585	1 091 415
0320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	72	Kunstnerstipend m.m.	A,B	311 215 000	295 368 176	15 846 824
0320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	73	Garantiinntekter	A,B	180 530 000	175 882 065	4 647 935
0320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentere m.m.	A,B	378 495 000	378 495 000	0
0320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m	A,B	310 955 000	310 955 000	0
0325		Allmenne kulturformål	01	Allmenne kulturformål, driftsutgifter	A,B	1 000 000	1 000 000	0
0325		Allmenne kulturformål	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	A,B	5 709 600	1 233 264	4 476 336
0328		Museer m.m.	78	Forsikringsordning - innlånt kunst	A,B	4 400 000	3 187 881	1 212 119
0337		Kompensasjons- og vederlagsordninger	71	Vederlagsordninger	A,B	8 999 991	8 999 991	0
0567		Nasjonale minoriteter	70	Nasjonale minoriteter, tilskudd	A,B	10 605 000	9 557 920	1 047 080
0567		Nasjonale minoriteter	73	Kvensk språk og kultur	A,B	19 016 000	15 664 400	3 351 600
0567		Nasjonale minoriteter	75	Kollektiv oppreising til romanifolket/taterne	A,B	10 632 000	6 029 200	4 602 800
1540		Digitaliseringsdirektoratet	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter	B		8 602 918	
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoføring av mva i staten		0	12 241 149	
Sum utgiftsført						2 528 060 591	2 510 369 472	

Inntektskapittel		Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet	Regnskap 2024	Merinntekt og
								mindreinntekt
3320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	01	Driftsinntekter		4 881 000	4 503 433	-377 567
3320		Kulturdirektoratet og Kulturnrådet m.m	03	Refusjoner EU-midler		0	6 556 350	6 556 350
5309		Tilfeldige inntekter	29	Tilfeldige inntekter, ymse		0	5 457 247	
5700		Folketrygdens inntekter	72	Folketrygden - arbeidsgiveravgift		0	72 436 290	
Sum inntektsført						4 881 000	88 953 319	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		2 421 416 152
Kapitalkontoer		
60047401	Norges Bank KK /innbetalinger	26 139 463
60047402	Norges Bank KK/utbetalinger	-2 445 770 772
703815	Endring i mellomværende med statskassen	-1 784 843
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)								
Konto	Tekst			2024	2023	Endring		
xxxxxx	[Aksjer]			0	0	0		
703815	Mellomværende med statskassen			-26 245 502	-24 460 659	-1 784 843		

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0320.01	10 335 000	214 286 000	224 621 000
0320.51		52 240 000	52 240 000
0320.55		1 003 160 000	1 003 160 000
0320.71		6 482 000	6 482 000
0320.72	10 045 000	301 170 000	311 215 000
0320.73		180 530 000	180 530 000
0320.74		378 495 000	378 495 000
0320.75		310 955 000	310 955 000
0325.01		1 000 000	1 000 000
0325.21	1 689 600	4 020 000	5 709 600
0328.78		4 400 000	4 400 000
0337.71		8 999 991	8 999 991
0567.70	488 000	10 117 000	10 605 000
0567.73	1 337 000	17 679 000	19 016 000
0567.75	4 807 000	5 825 000	10 632 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024 *	Maks. Overførbart beløp **	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten***
032001	"mulig overført beløp"	2 259 078		2 259 078	6 178 783			8 437 861	3 610 000	14 143 800	8 438 161
032071		1 091 415		1 091 415				1 091 415			
032072	"kan overføres"	15 846 824		15 846 824				15 846 824			15 846 824
032073	"overslagsbevilgning"	4 647 935		4 647 935				4 647 935			
032074		0									
032075		0									
032501	"mulig overført beløp"	0		0				0		50 000	0
032521	"kan overføres"	4 476 336		4 476 336				4 476 336		5 520 000	4 327 876
032878		1 212 119		1 212 119				1 212 119			
033771	"kan overføres"	0		0				0		450 000	
056770	"kan overføres"	1 047 080		1 047 080				1 047 080		18 727 000	1 047 080
056773	"kan overføres"	3 351 600		3 351 600				3 351 600		28 835 000	3 351 600
056775	"kan overføres"	4 602 800		4 602 800				4 602 800		14 316 000	4 602 800
154025	"belastningsfullmakt"	1 602 861		1 602 861							

* Kolonnen viser lønnskompensasjon på den enkelte budsjettpost for lønnsoppgjørene 2024 slik foreslått i departementenes omgrupperingsproposisjoner og slik disse fremgår av vedlegg 4 i Prop. 36 S (2024-2025) Nysaldering av statsbudsjettet 2024. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon.

*** Maksimalt beløp som kan overføres er lønnskompensasjon pluss 5 % av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24, fratrukket lønnskompensasjon, eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". For poster uten stikkordet "kan overføres", beregnes maksimalt overførbart beløp slik: (Årets bevilgning - lønnskompensasjon)*5 % + lønnskompensasjon. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.*

**** Mulig overførbart beløp er "Sum grunnlag for overføring", men maksimalt "Maks. overførbart beløp", og minimum "Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024". Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om mulig overførbart beløp.*

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mulig overført beløp

Kulturdirektoratets mindreforbruk på kapittel 0320 post 01 etter merinntekter og kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024 utgjør 8 437 861 kroner. Beløpet er under grensen på 5 % over hva som er mulig overførbart til neste budsjettår og er søkt overført til neste budsjettermin.

Tildelte budsjettmidler på kapittel 0325 post 01 er benyttet i sin helhet i 2024

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Kulturdirektoratet er gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter på kap. 3320.01 og refusjoner på kap. 3320.03.

Stikkordet «kan overføres»

Kap. 0320 post 72 Kunstnerstipend er gitt med stikkord "kan overføres". Mindreforbruket skyldes permisjoner fra stipendene og forskyvninger av utbetalinger til senere budsjettår.

Kap. 0325 post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter er gitt med stikkord "kan overføres". Midlene gjelder igangsatte prosjekter og deler er søkt overført til neste budsjettår.

Kap. 0337 post 71 Vederlagsordninger med stikkord "kan overføres" er benyttet i 2024 til enkelte tilskuddsmottakere som får tilskudd under post 74 og 75.

Overslagsbevilgning

Virksomhetens bevilgning på kap. 0320 post 73 Garantiinntekter og langvarige stipend er gitt med stikkord "overslagsbevilgning". Mindreutgiftene skyldes endringer i inntektsforholdene til garantiinntektsinnehavere, samt permisjoner fra stipend for etablerte kunstnere og stipend for seniorkunstnere.

Andre tilskuddsposter - ikke overførbare midler

Kap. 0320 post 71 Statsstipend viser en mindreutgift på 1 091 415. Mindreutgiften skyldes stipendiater som går ut som følge av alder eller andre årsaker.

Kap. 0320 post 74 og 75 tilskudd til organisasjoner, kompetansesentre, litteraturhus, kunstnere og kompanier er benyttet i sin helhet i 2024.

Kap. 0328 post 78 Forsikringsordning - innlån kunst viser en mindreutgift på cirka 1,2 mill. kroner.

Tildelinger på andre kapitler enn etatens egne

Kulturdirektoratet har mottatt tildelinger fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på kap. 0567 post 70, 73 og 75. Postene har stikkord "kan overføres".

Belastningsfullmakt

Kulturdirektoratet har mottatt belastningsfullmakt fra Digdir på kap. 1540 post 25 med inntil 10 205 779 kroner i 2024. Det ble benyttet 8,6 mill. kroner av fullmakten.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2024

	Note	2024	2023
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	3 915 967	4 320 768
Salgs- og leieinnbetalinger	1	7 137 472	6 481 832
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		<i>11 053 439</i>	<i>10 802 600</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	156 648 311	147 894 024
Andre utbetalinger til drift	3	80 250 882	67 419 137
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>236 899 193</i>	<i>215 313 162</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		225 845 754	204 510 562
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	4 944	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>4 944</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	2 613 083	852 820
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 8	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	9 855	9 119
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>2 622 938</i>	<i>861 940</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		2 617 994	861 940
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	5 219 429	2 272 049
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>5 219 429</i>	<i>2 272 049</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	2 258 604 792	2 207 709 632
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>2 258 604 792</i>	<i>2 207 709 632</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler **			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		237 818	221 427
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		72 436 290	69 025 127

Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	12 241 149	9 013 799
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	-60 432 958	-60 232 755
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	2 421 416 152	2 350 577 330
Oversikt over mellomværende med statskassen ***		
Eiendeler og gjeld	2024	2023
Fordringer på ansatte	61 098	104 646
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-18 971 685	-20 042 536
Skyldige offentlige avgifter	-20 401	-40 142
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse****	-5 545 863	-4 632 444
Mottatte forskuddsbetalinger	-1 922 578	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)	545 403	625 992
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	-391 476	-476 175
Sum mellomværende med statskassen	8	-24 460 659

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra Norges Forskningsråd	138 000	457 000
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	2 953 808	2 771 534
Tilskudd fra EU	824 159	1 092 235
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	3 915 967	4 320 768
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01 - 29)	1 136 790	227 944
Konferanseinntekter	274 911	184 700
Refusjoner EU/EØS	5 725 772	6 069 187
Sum salgs- og leieinnbetalinger	7 137 472	6 481 832
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	11 053 439	10 802 600

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2024	31.12.2023
Lønn	109 081 636	107 090 356
Arbeidsgiveravgift	16 484 202	16 304 820
Arbeidsgiveravgift honorar råd, styre og utvalg	2 822 136	2 246 964
Pensjonsutgifter*	9 675 453	8 447 840
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 312 039	-5 781 117
Honorarer til råd, styre og utvalg	21 817 624	17 607 811
Andre ytelser	2 079 300	1 977 351
Sum utbetalinger til lønn	156 648 312	147 894 024

Antall utførte årsverk:

125

122

* Pensjonspremien inkludert medlemsandel utgjorde i 2024 11,7 % (medlemsandelen utgjorde 2 % av premien). For regnskapsåret 2023 utgjorde pensjonspremien 11,4 %. 1**) Andre ytelser omfatter personrelaterte kostnader og honorarer til råd, styre og utvalg. Honorarer inkludert arbeidsgiveravgift var i 2024 på 24,6 mill. kroner mot 19.9 mill. kroner i 2023.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2024	31.12.2023
Husleie	18 752 436	18 404 112
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	282 684	104 847
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 850 026	1 961 518
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	57 606	27 315
Mindre utstyrsanskaffelser	521 068	429 462
Leie av maskiner, inventar og lignende	4 446 373	5 113 226
Kjøp av konsulentttjenester 1)	17 355 993	10 609 019
Kjøp av andre fremmede tjenester 1)	23 000 822	18 408 271
Reiser og diett 2)	6 694 679	4 384 498
Øvrige driftsutgifter	7 289 196	7 976 869
Sum andre utbetalinger til drift	80 250 882	67 419 137

1) Kjøp av konsulentttjenester og fremmede tjenester viser en samlet økning på cirka 11,4 mill. kroner fra 2023. Hovedårsaken er kjøp av tjenester til nytt saksbehandlingssystem, dataplattform, bærekraft og bistand til regnskapsrutiner.

2) Økt reiseaktivitet blant annet i forbindelse med internasjonalt samarbeid

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Inntekter fra eiendeler i selskap m.m	0	0
Salgssum ved realisasjon av verdipapirer	0	0
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	4 944	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	4 944	0

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	11 254	9 119
Valutatap	-1 399	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	9 855	9 119

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende 1)	2 613 083	852 820
Sum utbetaling til investeringer	2 613 083	852 820

1) Innkjøp av nytt AV-utstyr, nye datamaskiner, nytt resepsjonsområde og innkjøp av møbler.

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2024	31.12.2023
Tilfeldige og andre inntekter	5 219 429	2 272 049
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	5 219 429	2 272 049

Tilfeldige og andre inntekter gjelder stort sett tilbakeføring av tilskudd på stimulerings- og kompensasjonsordningene gitt under tidligere kap. 0325 post 77

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2024	31.12.2023
Overføringer til statlige fond	1 055 400 000	1 023 975 355
Tilskudd til kommuner	8 690 921	11 606 566
Tilskudd til fylkeskommuner	0	60 000
Tilskudd til ikke finansielle foretak	215 133 664	223 397 267
Tilskudd til finansielle foretak	0	0
Tilskudd til husholdninger 1)	478 083 120	471 475 363
Tilskudd til idelle organisasjoner	440 874 127	419 314 518
Tilskudd til statsforvaltningen	60 272 960	57 380 563
Tilskudd til utlandet	150 000	500 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	2 258 604 792	2 207 709 632

1) Deler av beløpet gjelder stipendutbetalinger fra Statens kunstnerstipend

	31.12.2024	31.12.2023
Statsstipend	5 390 585	6 812 389
Diversestipend	20 357 500	16 911 000
Diversestipend for nyudannede kunstnere	17 671 500	17 935 000
Eldre fortjente kunstnere	2 070 000	2 230 000
Æreslønn	200 000	200 000
Arbeidsstipend	183 078 040	171 123 403
Arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere	65 503 183	64 166 583
Stipend for etablerte kunstnere	111 477 032	95 895 351
Stipend for seniorkunstnere	47 373 409	50 505 296
Garantiinntekter	17 031 624	20 114 312
Andrekomiteen	84 798	73 663
Sum stipendutbetalinger	470 237 671	445 966 997

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2024 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2024 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	24 011	0	24 011
Andre fordringer	61 098	61 098	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre ov	0	0	0
Sum	85 110	61 098	24 011
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-8 013 985	0	-8 013 985
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-18 971 685	-18 971 685	0
Skyldige offentlige avgifter	-58 387	-20 401	-37 986
Annen kortsiktig gjeld	-3 716 371	-7 314 514	3 598 143
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra s	770 629	0	770 629
Sum	-29 989 799	-26 306 600	-3 683 199
Sum	-29 904 690	-26 245 502	-3 659 187

Ikke bokførte fakturaer med fakturadato i 2024 utgjorde 6 136 672 kroner. Av dette beløpet var 5 545 863 kroner pensjonspremie som skulle vært avsatt og inkludert i kortsiktig gjeld.